PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXVIII. Št. 54 (8147)

TRST, sobota, 4. marca 1972

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni «Slovenija» v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

ŽE ŠTIRIDESET STRANK IN SKUPIN PREDLOŽILO VOLILNI ZNAK

Predvolilno ozračje se postopno zaostruje

Nova južnotirolska stranka - Liberalci dvorijo monarhistični opoziciji Demokristjani so ostro polemični do bivših partnerjev leve sredine

RIM, 3. — Predvolilno ozračje se postopoma zaostruje: krepijo se spori znotraj strank samih v zvezi s sestavljanjem kandidatnih list, medtem ko so tudi polemike med strankami postale v zadnjih urah nekoliko bolj vroče. Če upoštevamo, da manjka do volitev še več kot dva meseca, je mogoče predvidevati, da se bo volilni boj odvijal v dokaj naelektrenem ozračju.

Posebni urad pri notranjem ministrstvu je medtem zajel pravi plaz volilnih znakov: poleg tradicionalnih političnih strank so svoje simbole predložile najrazličnejše skupine in skupinice, med katerimi lahko kot zanimivost omenimo «vsedržavno reakcionarno gibanje», «zvezo za enotnost revolucionarjev», in celo «italijansko stranko nezaposlenih». Pričakujejo, da se bo do 6. marca, ko zapade rok za predložitev volilnih znakov, prijavilo kakih sto skupin, saj je bilo doslej predloženih že okrog štirideset znakov.

Danes je predložila svoj znak tudi «Zveza neodvisnih volivcev», ki jo je ustanovil južnotirolski poslanec Dietl. Kot je znano, je bil ta pred nedavnim izključen iz Volksparteia, ker se ni pokoraval strankini disciplini ob priliki glasovanja za paket. Dietl, ki je na zadnjih političnih volitvah maja 1968 prejel dvajset tisoč preferenc, je za prihodnje dni napovedal tiskovno konferenco.

Najbolj kočljiv problem te faze predvolilnega boja pa je, kot smo že omenili, sestavljanje volilnega programa in kandidatnih list. Na rimskem sedežu PSI je bila danes vrsta sestankov najvidnejših strankinih predstavnikov, med katerimi tajnik Mancini, predsednik De Martino, predsednika parlamentarnih skupin, trije namestniki tajnika in drugi, ki so pripravili osnutek dokumenta o volilni platformi. Dokument bodo objavili šele po odobritvi s strani strankinega vodstva, ki se bo po vsej verjetnosti sestalo na začetku prihodnjega tedna. Mancini je danes sprejel tudi milanskega župana Aniasija in druge predstavnike milanske PSI, s katerimi se je pogovarjal predvsem o sestavi volilnih list za milansko okrožje.

Z volilnimi problemi so bo ukvarjalo jutri tudi vodstvo PRI, ki se bo sestalo zjutraj pod predsedstvom tajnika La Malfe. Liberalci medtem dvorijo monarhistični strugi, ki je izstopila iz PDIUM na zadnjem kongresu, ko se je večina izrekla za «akcijski pakt» z Almirantejevimi fašisti. Tiskovni urad PLI je objavil noto, v kateri izraža «simpatijo» tem «doslednim monarhistom» ter trdi, da «prava hiša teh svobodnih mož je lahko samo liberalna». Kaže, da so monarhisti to odkrito povabilo sprejeli, zaradi česar je pričakovati, da jih bomo našli na kandidatnih listah PLI.

Vprašanje sestave kandidatne liste pa je še najbolj delikatno pri demokristjanih, in to ne samo zaradi velikega števila struj, ampak tudi zaradi vedno bolj grobih in odkritih pritiskov s strani desničarskih skupin, kot so «comitati civici» in drugi, ki delujejo menda celo s podporo škofovske konference. Sicer pa se bo pravi boj razvnel šele čez kakih deset dni, ko bodo pokrajinski odbori pripravili osnutke kandidatnih list.

Da bi vsaj delno prikrili notranje težave, se demokristjani spuščajo v ostre polemike ne toliko proti opoziciji, kolikor proti bivšim partnerjem v levosredinski vladi. Tako je današnji «Il Popolo» objavil hud napad na PSDI in na PSI. Glede socialdemokratov glasilo KD ugotavlja, da se skušajo pred volivci pokazati kompaktne in enotne, kar pa je le malo prepričljivo po «potresu» na vrhu, ko je Tanassi nadomestil Ferrija. Ta zamenjava naj bi pomenila odločen odklon od dosedanje linije PSDI, ki sta jo označevali nepopustljivost do PSI ter odprtje proti KD. Demokristjani se razburjajo, da je tudi manjšina privolila v to novo linijo.

Še bolj ostra pa je polemika demokrščanskega glasila proti dosmrtnemu senatorju Nenniju, ki ga obtožujejo, da je opustil svoja stališča ter sprejel De Martinove in Mancinijeve teze o «novih ravnovesjih» in o «kriptofrontizmu». Po mnenju KD bi moral Nenni nasprotno prepričati voditelje PSI o nevarnosti, ki jo predstavlja vsak poskus objema s KPI, namesto da bi obtoževal krščansko demokracijo, da se je premaknila na desno.

V jutrišnji številki pa «Il Popolo» nekoliko popravi svojo linijo ter polemizira predvsem s fašisti. List zagotavlja, da je KD venomer odklanjala fašizem, kot dokazuje vsa politična in vladna akcija za zaščito svobode in demokracije. KD nasprotuje tudi vsakršnemu avtoritarizmu ter konservativni in reakcionarni miselnosti.

NA UKAZ PREISKOVALNEGA SODNIKA V TREVISU

Zaprt Pino Rauti član vodstva MSI

Obtožujejo ga istih zločinov, zaradi katerih sta bila že aretirana Ventura in Freda: med njimi tudi bombnih atentatov na vlakih leta 1969

RIM, 3. — «Gospod P.» končno za zapahi? Pino Rauti, 46-letni časnikar, za katerega trde, da je fantomatični zaupnik grških polkovnikov («Gospod P.») v Italiji, se bo moral zagovarjati skupaj z založnikom Venturo in odvetnikom Fredo zaradi poskusa obnovitve fašistične stranke, nasilij in atentatov na vlakih iz leta 1969.

Aretirali so ga v njegovem rimskem stanovanju karabinerji. S seboj so imeli zaporni nalog, ki ga je izdal preiskovalni sodnik iz Trevisa dr. Giancarlo Stiz, ki preiskuje okoliščine najdbe zaloge orožja v Trevisu in sploh o dejavnosti «črne teroristične celice» iz Trevisa, za katero mnogi sodijo, da je odgovorna za atentate na vlakih sredi leta 1969 in gotove povezave z bombnimi atentati proti bankam 12. decembra 1969. Vse niti, vse sledi, so vodile v Treviso, k založniku Venturi in nacističnemu odvetniku Fredi. Ventura se je svoj čas pohvalil prijatelju prof. Lorenzonu, da je eden izmed organizatorjev pokola v kmečki banki, zaradi katerega je anarhist Valpreda preseded že dve leti v rimskih zaporih. Rimski preiskovalni sodniki dr. Cudillo in dr. Occorsio se za pričevanje mladega profesorja niso zmenili, češ da je «mitoman», medtem ko je Ventura «poštenjak». Dr. Stizu, ki si ni dal miru, je kljub temu kljuvalo v vesti. Nadaljeval je s preiskavo in zbral dovolj dokazov za ponovno aretacijo dvojice fašistov, ki sta se medtem že začela izdajati za «maoista». Nekaj prič je sicer izginilo (kot običajno je nekdo padel z nadstropja v globino in se ubil), toda skladišča orožja ni nihče uničil.

Rauti, trdi preiskovalni sodnik Stiz, je v enaki meri odgovoren za atentate na vlakih in dejavnost «črne celice» kot Freda in Ventura, kar pa meče na vso zadevo novo luč. Freda in Ventura sta se prištevala k desničarskim ekstraparlamentarnim skupinam (maoistično maskiranje je trajalo je nekaj časa), medtem ko je Rauti od novembra 1969 član osrednjega vodstva MSI. Pred tem je vodil skupino «Ordine nuovo», a se je nepričakovano razpustila in vstopila v MSI po znanem potovanju v Grčijo, obisku pri polkovnikih, ki ga je on organiziral in le mesec dni pred bombnimi atentati v Milanu.

Tudi tuji listi niso prezrli vloge «črne celice» iz Trevisa in povezave z atensko junto. List «Observer» je namreč objavil tajno listino grške obveščevalne službe, v kateri prevzemajo grški fašisti nase odgovornost za organizacijo atentata v Milanu (12. decembra 1969 je namreč evropski svet sklepal o izključitvi Grčije!) in atentatov na vlakih, za katere sta bila obtožena, v presledkih, anarhista Corradini in, uro pred «samomorom» tudi Pinelli. V listini se atenski polkovniki stalno sklicujejo na «našega človeka, ki mu zaupamo in služi za povezavo». Ta «Gospod P.» naj bi bil, po mnenju nekaterih, Pino Rauti.

Njegova aretacija odpira novo poglavje v preiskavi o terористični dejavnosti fašistov. Upati je le, da bodo to upoštevali tudi sodniki v Rimu, ki skušajo raziskati kalne vode milanskih bombnih atentatov.

Solidarnost z aretiranim časnikarjem so takoj izrazil v uredništvu lista «Il Tempo», kjer je bil zaposlen, in vsedržavni tajnik MSI Almirante, po katerem naj bi zaporni nalog bil zgolj volilna mahinacija. Rauti bo namreč kandidat MSI v Rimu. «v Andreottijevem volilnem okrožju», kot je poudaril Almirante.

Vladni ukrepi v korist Ancone

RIM, 3. — Pod predsedstvom posl. Andreottija se je danes sestala vlada, ki je odobrila vrsto ukrepov v korist prebivalstva Ancone, ki so ga prizadeli potresni sunki preteklega meseca. Skupek ukrepov predvideva stroške za 37 milijard lir.

RIM, 3. — Bencinske črpalke bodo v vsej Italiji ostale zaprte od 20. ure 8. marca do sedmih zjutraj 10. marca.

V HANOJU PRVA OCENA AMERIŠKO-KITAJSKEGA VRHA

«Nhan Dan»: Nixon skuša razdvojiti mednarodno revolucionarno gibanje

Čuenlaj naj bi nenadoma odpotoval v severnovietnamsko prestolnico

HANOJ, 3. — Kot poroča agencija «Reuter» iz Hongkonga je severnovietnamsko partijsko glasilo «Nhandan» ostro polemiziralo s tistim delom ameriško-kitajskega uradnega sporočila, ki se sklicuje na Nixonova stališča. To je prva uradna reakcija iz Hanoja na Nixonovo potovanje v Peking, čeprav hanojski dnevnik nikjer ne omenja vira citatov. Le splošno omenja neko «listino». Vietnamci še vedno ne vedo, da je prišlo do sestanka na vrhu, pač pa je pisanje «Nhandana» očitno usmerjeno navzven, predvsem kitajskim in drugim zunanjim opazovalcem.

«Ameriški imperializem je sovražnik št. 1 za vse človeštvo», ugotavlja uvodnik, ki ga je s psevdonimom «Opazovalec» podpisal kak član severnovietnamske vlade. Nixona pa obtožuje, da «skuša razdvojiti komunistično gibanje» s svojimi pobudami, ki spominjajo na «gusarja z okrvavljenimi rokami, ki govori o miru in omiki, istočasno pa stresa na ljudstva Indokine šest milijonov ton bomb». Uvodnik lista «Nhandan» zgovorno opremlja karikatura, v kateri ima Nixon v desni roki bombo, v levi pa oljčno vejico.

Poročanje severnovietnamskega tiska je očitno vzbudilo v Pekingu zaskrbljeno reakcijo. Po nekaterih domnevah naj bi sam predsednik kitajske vlade Čuenlaj odpotoval v največji tajnosti v Hanoj. Opazovalci poročajo namreč, da so bile ceste do državnega letališča v Pekingu že zarana zastražene in da je v prvih popoldanskih urah odletelo v južni smeri letalo vrste «Iljušin 18». Pred tem so k letališču pripeljali trije črni avtomobili, kakršne uporabljajo samo člani vlade.

Opazovalci domnevajo, da hoče kitajska vlada pomiriti severnovietnamske voditelje in jih seznaniti z vsebino razgovorov z Nixonom.

Popolno zaupanje v kitajsko politiko je v Hanoju izrazil kamboški princ Sihanuk. Časnikarjem je namreč izjavil, da «Kitajska ne bo nikoli zapustila na cedilu indokitajske fronte»

Zanimiva je tudi reakcija iz Sajgona. General Duong Van Minh, ali «Veliki» Minh, kot ga imenujejo njegovi pristaši, je izjavil, da je zadovoljen z rezultati Nixonovega obiska, ker so ga prepričali, da se Kitajska, kakor tudi SZ, zanimata predvsem zase in zanemarjata mednarodno komunistično revolucijo. Zaključek te ugotovitve pa je za Minha naslednji: «Ameriška protikomunistična dejavnost nima nobenega smisla. Če se lahko združujejo Amerikanci in Kitajci, zakaj bi se ne pogovarjali med seboj Vietnamci, ki pripadajo istemu narodu? Za to pa ne potrebujemo tuje intervencije, nujna nam je samo demokracija, ki je v Sajgonu ni.»

Tudi Minh meni, da bo Nixonov obisk na Kitajskem ošibil enotnost revolucionarnih gibanj v svetu.

Medtem se je zaključil obisk odposlanca Bele hiše Greena v Tajpehu (Formoza). Izjavil je, da so formoški voditelji sicer nezadovoljni, a vedo za zagotovila ameriške vlade, da jih ne bo pustila na cedilu. Nasprotno, je dejal, povedali smo jim, da v Pekingu nismo sklenili tajnih sporazumov in da bomo okrepili ameriške gospodarske investicije na otoku.

Iz Tokia poročajo, da je predsednik japonske vlade Eisaku Sato sporočil zbornicam svoje stališče do Kitajske: «Kitajsko suverenost nad Formozo bomo priznali tedaj, ko bodo s Pekingom navezani diplomatski stiki».

PISMO IZ RIMA

Kaj je Italija?

«Oportet ut scandala eveniant» (Matej, 18, 7): Prav je, da prihaja do škandalov. Rek, ki ga uporabljamo, da bi vzbudili vesti, pokazali na krivice ter izzvali potrebno reakcijo. Škandal je v tem primeru nedopusten poseg škofovske konference (CEI) in zloglasnih «comitati civici» v volilno kampanjo.

Gre za poseg, ki postavlja na glavo previdno linijo Janeza XXIII. ter oživlja vzdušje «križarske vojne», kakršno je vladalo leta 1948, s pridigami patra Lombardija («božjega mikrofona»), z Geddovim aktivizmom, z «letečimi duhovniki» kardinala Lercara. Kazalo je, da so to samo spomini na preživele čase, sedaj pa se znajdemo pred istimi besedami, pred istimi dejanji. S koncem obdobja papeža Janeza (ki so mu nadeli medlo etiketo «dobrega papeža»), smo sedaj spet pri politiki Pacellija, čigar podjetni tajnik je bil neki Montini (sedaj Pavel VI.). Namen te politike je premostiti člen 43 konkordata, ki dejansko prepoveduje cerkvenim organizacijam, da bi se ukvarjale s politiko.

Rojstvo tako imenovanih «comitati civici» leta 1947 je v tej zvezi zgovoren dokaz sposobnosti katoliških organizacij, da se izognejo oviram, z jezuitsko metodo. Vittorio Gorresio v svojih «posvetnih rokah» učinkovito analizira strukturo, ki so jo postavili na noge ob «križarski vojni» leta 1948: «Če se Gedda, kot podpredsednik katoliške akcije, ne more ukvarjati s politiko, to lahko stori kot predsednik «comitati civici». Če sekcije katoliške akcije ne morejo stopiti v volilno kampanjo, ker to prepoveduje konkordat, lahko to storijo njeni voditelji, škofje, z edinim pogojem, da svojih pozivov ne naslovijo direktno na katoliško akcijo, pač pa na «comitati civici».

Opravičujem se, da je to moje «pismo» polno citatov, ki pa se mi zdijo potrebni, da bi dokazal premočrtnost politike, katere namen je obdržati Italijo v pogojih «omejene suverenosti». Opozarjam vas na diagnozo škofovske konference o italijanskem položaju: v njej najdemo «nemire, ki so včasih upravičeni, večkrat pa prevratniški», najdemo «razporoko in splav, ki razkrajata družine, zablode na šolah, mamila», vse to pomešano v velikem loncu, kot dokaz «široke in globoke dekadence». Tovrsten ton nas spominja na encikliko Leona XIII. «Quod apostolici numeris» iz leta 1878: «Ker pristaše socializma iščejo v vrstah obrtnikov in delavcev, ki so se naveličali delati in so zato zelo dojemljivi za upanja in obljube na tujo lastnino, je zaradi tega treba pomagati delavskim in obrtniškim združenjem, da bi v varstvu religije privadili svoje člane, da se zadovoljijo s svojo usodo ter da mirno prenašajo napore in vedno v miru živijo».

In še en citat iz okrožnice kardinala Adeodata Piazza z dne 26. februarja 1948, ko so zagledali luč dneva «comitati civici», katerim kardinal poveri posebne naloge ter predvsem zbiranje posebnih informacij o volivcih: kdo, kje, kako se je obnašal ob preteklih volitvah, kako se bo verjetno usmeril na prihodnjih, kako bo treba nanj vplivati, da bi izbral najboljše. Lahko bi tudi spremljali volivce na volišča (če je potrebno) ter jim zagotovili svobodo izražanja (če je primerno).

In ne smemo pozabiti na navodila nekega drugega «križarja», patra Morliona, ki si je izmislil tako imenovano kavarniško formulo. Svojim aktivistom je namreč naročal, naj iščejo stikov z nasprotniki in z brezbrižneži po barih in v gostilnah, naj se z njimi sproščeno pogovorijo o filmih, o športu in o ženskah.

Zavedam se, da so ti citati kar tako nametani, saj gre za cvetke iz preobilnega šopa. Iz njih pa je moč razbrati doslednost neke strategije, ki je niso nikdar opustili. Gre za temeljito preverjene mehanizme, ki jih lahko v vsakem trenutku uporabljajo, ko se pojavi potreba. Pravočasno vmešavanje škofov in «comitati civici» samo nekaj ur po razglasitvi predčasnih volitev dokazuje, da je bil stroj že pripravljen, da bi ga ob pravem trenutku pognali v tek.

Za zabavo naj vam na koncu povem epizodo — zagotavljam vam, da je avtentična — ki se je zgodila pred nekaj dnevi. Učiteljica sprašuje učenca iz tretjega razreda neke rimske osnovne šole: «Kaj je Italija?» Odgovor: «Italija je cerkvena republika» Intuicije otrok so včasih zares izredne!

MARIO DEZMANN

Libanonska vojska je že začela «čiščenje» obmejnih ozemelj

Moše Dajan spodbuja vlado v Bejrutu k popolnemu zatrtju palestinske gverile

Izraelski razgledni stolpi na opustošenem ozemlju - Hejkal iz Kaira poziva k umirjenosti - «Potrebna je politična rešitev in naslomba na Moskvo» - Volitve v Siriji - Avtonomija za Južni Sudan

BEJRUT, 3. — Pod pritiskom domačih zmernih krogov in zunanjo silo, ki jo je v televizijskem govoru sintetiziral general Moše Dajan, je libanonska vladna vojska začela «čistiti» ozemlja na meji z Izraelom, kjer so bila taborišča in vojaške baze palestinskih gverilcev. V nekaterih primerih je vojska napadla palestinske gverilce, v drugih pa jih je samo razorožila in odpeljala v notranjost države.

Vendar pa vse kaže, da izraelskim oblastnikom to ni dovolj. Na gričih, s katerih je moč nadzorovati vse področje, ki ga je za štiri dni zasedla in opustošila izraelska vojska, so uredili razgledne stolpe. Namen telavivskih oblasti je torej jasen: ostati na tem ozemlju in ga nadzorovati, libanonsko vlado pa prisiliti, naj — podobno kot Husein v Jordaniji — organizira pokol palestinskih gverilcev, ki so trn v peti «uradnim» vladam Izraela in arabskih držav. Iz Jordanije so se palestinski gverilci umaknili na sever, v Libanon in Sirijo, pravi Moše Dajan, in nato z vrsto namigov postavlja Siriji in Libanonu sledeče pogoje: «nekaj udarcev ne zadostuje, potrebna je odločna politična volja vlad, ki naj jo radikalno uresniči v praksi vojaška sila». V nasprotnem primeru pa bo Sirija, podobno kot že Libanon, okusila «uničevalni udarec izraelske vojske». Na ta udarec, je dejal izraelski vojni minister, pa Arabci niso pripravljeni.

Tudi Libanon naj ne misli, da je sedaj varen, ko je vladna vojska ponovno zasedla področje ob meji, je nadaljeval Dajan, kajti «gverilce je treba popolnoma razpršiti, kot v Jordaniji».

Izrael torej čuti, da lahko grozi sosednim državam, saj je že pred dobrima dvema letoma nevtraliziral Jordanijo, iz Kaira pa je slišati le umirjene reakcije. Poluradno glasilo kairske vlade «Al Ahram» objavlja danes dolg komentar glavnega urednika Hejkala. V njem poudarja, da ves arabski svet ne zmore vojaške sile, da bi osvobodil še tako majhnega mesta, kakor so mesta na Sinaju ali vasi na Golanski planoti. Zato pa je treba — po Hejkalovem mnenju — iskati političnih rešitev. Vojaška krepitev je le pomožnega značaja, kakor propaganda, prvenstveno pa je iskanje mednarodne opore, predvsem pri Sovjetski zvezi. Samo ob tesnejših stikih z Moskvo, zaključuje Hejkal svoj komentar, se lahko ravnovesje na Bližnjem vzhodu prevesi Arabcem v prid. Tedaj bi ZDA in Izrael spremenila svoja stališča.

Za Hejkala so razlogi šibkosti arabskega sveta predvsem v neenotnosti: resda omenja samo «iraške prevratniške načrte», toda stavek o povezavi z Moskvo zveni kot opozorilo sudanskemu predsedniku Nimeriju, ki je predvčerajšnjim označil odnose s SZ kot «najslabše».

Glede izraelskih napadov na Libanon in Sirijo pa je Hejkal zapisal, da «zaskrbljajo». Nič več.

V Siriji je položaj miren. Tri milijoni volivcev so šli na volišča, kjer bodo iz števila skoraj 7.000 kandidatov zbrali 644 pokrajinskih svetovalcev.

V Sudanu pa je medtem predsednik general Nimeiri sporočil, da je podelil južnim pokrajinam, v katerih živi črnsko prebivalstvo krščanske vere, posebno avtonomijo v okviru državne enotnosti. Gverilcem, s katerimi se je vladna vojska vojskovala najmanj pet let, je podelil amnestijo, vojski pa ukazal naj ustavi sovražnosti.

Zanimivo je, da so se za samoodločbo južnih pokrajin zavzemali sudanski komunisti in da jih je Nimeiri svoj čas zaradi tega označil za narodne izdajalce.

Vodstvo palestinske osvobodilne fronte je sporočilo, da so njene enote napadle izraelske postojanke na Golanski planoti in prizadele sovražniku večje število žrtev.

V Bejrutu pa je libanonski predsednik Sulejman Frangie zavrnil obtožbe, po katerih naj bi se njegove vojaške enote spopadle z gverilci. Dejal je, da so Dajano ve grožnje «past, v katero ne bomo padli» in da se hoče izogniti spopadu med Libanonci in Palestinci. Zato je pozval organizacije palestinske gverile, naj spoštujejo kairski sporazum iz leta 1969. Kaj namerava doseči s tem pozivom ni znano. Ni izključeno, da je ta izjava le priprava na splošno ofenzivo proti gverilcem, katere bi v tem primeru — obtožili, da so kršili sporazume.

ZDA bodo priznale republiko Bangla deš

WASHINGTON, 3. — ZDA bodo priznale v roku petih - šestih tednov republiko Bangla deš. Tako so izjavili nekateri funkcionarji ameriške vlade časnikarjem in dodali, da so ZDA že izročile pristojnim organizmom združenih narodov «humano pomoč» (v glavnem žitarice) za skupno vrednost 21 milijonov dolarjev. To pomoč naj OZN razdeli med Pakistanom in republiko Bangla deš.

Medtem se v Moskvi nadaljujejo razgovori med šejkom Mužiburjem Rahmanom in sovjetskimi voditelji. Tokrat se je bengalski premier srečal s predsednikom vrhovnega sovjeta Podgornim. Po tem razgovoru so na svečanosti v Kremlju podpisali «skupno izjavo», ki pa še ni bila objavljena. Domnevajo pa, da bo Bangla deš v kratkem podpisal prijateljski sporazum o vzajemni pomoči, kakršnega je Moskva podpisala z vlado Indire Ghandi.

Prav tako niso objavili niti besedil dveh gospodarskih dogovorov, ki sta bila podpisana včeraj. Časnikarji vedo samo, da gre za sporazum o «nujni pomoči» in načrt o gospodarski, tehnični in industrijski pomoči Sovjetske zveze bengalski republiki

Ministri Zahodnoevropske zveze o odnosih med Vzhodom in Zahodom

Z zasedanja ministrskega sveta Zahodnoevropske zveze v Bonnu. Z leve proti desni Gaston Thorn (Luksemburg), Aldo Moro in Walter Scheel (ZRN) *(Telefoto ANSA - UPI)*

BONN, 3. — Pod predsedstvom zahodnonemškega zunanjega ministra Scheela je danes zasedal v Bonnu ministrski svet Zahodnoevropske zveze. Na dnevnem redu so bila predvsem vprašanja odnosov med Vzhodom in Zahodom, ki so jih preučili z različnih zornih kotov. Govor je bil tudi o mednemških odnosih, o katerih je predvsem poročal sam Scheel. Ta je poudaril, da je njegova vlada zainteresirana predvsem za postopno normalizacijo med Bonnom in vzhodnim Berlinom, ki naj bi predvsem upoštevala človeške odnose. Ko bi prišlo do take normalizacije, bi se odprla možnost diplomatskega priznanja Nemške demokratične republike s strani ZRN.

Italijansko delegacijo je vodil zunanji minister Moro, ki je svoj poseg posvetil predvsem konferenci o evropski varnosti, glede katere je ugotovil, da se ni še ustvaril politični položaj, ki bi omogočil prehod k večstranskim pripravam za konferenco. Vsa pozornost, je dejal Moro, je sedaj osredotočena na zahodnonemškem parlamentu, ki bo moral odobriti moskovski in varšavski sporazum. Italijanski zunanji minister je izrazil željo, da bi do sklicanja konference prišlo v kratkem ter da bi to zasedanje rodilo pozitivne rezultate.

Glede položaja na indijskem podkontinentu so ministri izrazili zadovoljstvo zaradi učinkovitih posvetovanj med evropskimi državami pred diplomatskim priznanjem Bangla deša.

Na popoldanskem delu zasedanja je bil govor o vprašanju Malte ter o Nixonovem obisku na Kitajskem. V tej zvezi je bilo ugotovljeno, da se je s tem zaključila faza bipolarizma ter da se je odprlo obdobje novih perspektiv, v katerem bo morala Evropa odigrati važno vlogo.

KLJUB SKLEPOM AMERIŠKEGA KONGRESA

Spet vojaška pomoč ZDA za grške polkovnike

Nixon je sklenil pomagati atenskim fašistom, ker je to «v skladu z višjimi interesi ameriške varnosti»

WASHINGTON, 3. — Predsednik Nixon je sklenil ponovno dobavljati vojaško in gospodarsko pomoč grškemu fašističnemu režimu kljub sklepu kongresa ZDA, da se ta pomoč prekine, dokler ne bodo v Grčiji obnovili demokratičnega reda. Sporočilo o Nixonovem sklepu je dal glasnik zunanjega ministrstva Bray, ki je tudi potrdil, da so med ZDA in Grčijo v teku pogajanja za prodajo letal phantom atenskim polkovnikom. Bray je dejal, da je sklep potreben zaradi «višjih interesov varnosti ZDA». Kot je znano, je kongres, ko je sklenil prekiniti pomoč atenskim fašistom, dopustil možnost, da bi šef Bele hiše obnovil to pomoč, ko bi bilo to potrebno za zaščito interesov ZDA.

Za obnovo pomoči Grčiji se je zavzel predvsem zunanji minister Rogers, ki je v tej zvezi poslal Nixonu obsežen memorandum. Dokument, o vsebini katerega so obvestili parlament, opozarja na krepitev sovjetske mornarice na Sredozemlju, na strateško in geografsko važnost Grčije ter na vlogo te države v NATO, poleg tega pa še na potrebo po modernizaciji grških oboroženih sil. Treba je tudi upoštevati, da so v teku pogajanja za namestitev stalnih ameriških baz v nekaterih grških pristaniščih, tako da je današnji Nixonov sklep verjetno cena, ki jo je moral plačati, da so polkovniki odprli svoja pristanišča šestemu brodovju. ZDA bodo za sedaj dobavljale Grčiji vojaško in gospodarsko pomoč v višini okrog 70 milijonov dolarjev letno.

Pioneer 10 na poti proti Jupitru

KENNEDYJEV RT, 3. — Po treh odložitvah zaradi neugodnih vremenskih razmer, so ameriški znanstveniki danes končno izstrelili sondo pioneer 10 proti Jupitru. Satelit bo v 21 mesecih preletel milijardo km dolgo pot do drugega zunanjega satelita. Sonda bo posnela deset slik tega še skrivnostnega planeta z višine 140 tisoč km, nato pa bo nadaljevala pot proti skrajni meji našega sončnega sistema in morda še naprej.

Pioneer 10 je najhitrejši satelit, ki so ga dosedaj izstrelili, saj bo potoval proti svojemu cilju s hitrostjo 50.000 km na uro!

Obširno poročilo berite na VI. strani.

Ljudske manifestacije v podporo Makariosu

NIKOSIJA, 3. — V ciprski prestolnici se je kakih pet tisoč ljudi zbralo pred predsedniško palačo in vzklikalo nadškofu Makariosu. Govorniki so ga pozvali, naj ne nasede pozivom ciprskih škofov in atenske vojaške junte ter ostane na svojem mestu.

Makarios je v kratkem nagovoru demonstrantom dejal, da bi rad bil vreden njihovega zaupanja.

RAZLIČNA STALIŠČA NA SEJI MINISTRSKEGA SVETA V RIMU

ŠELE V SREDO SKLEP O VOLITVAH V TRSTU

Tržaški zapleteni politični položaj v ozadju zavlačevanja vlade

Tržaška javnost je pričakovala, da bo na včerajšnji seji ministrskega sveta prišlo do odločitve ali bodo letos spomladi tržaške upravne volitve. Uradnih poročil ni. Neuradno pa smo obveščeni, da je o tem vprašanju prišlo v okviru vlade do razprav, polemik in do različnih stališč ter končno, da bodo sklepali prihodnji teden, v sredo ali v četrtek. Že smo ugotovili, da je v korist vsega prebivalstva, da se čimprej obnovi tržaški občinski svet, da gre za vprašanje demokratičnega odnosa do volivcev ter končno tudi za tehnično vprašanje, saj nam v Trstu grozi, da bomo volili v jeseni za občino, spomladi za deželo, v pozni pomladi prihodnjega leta pa se bomo ubadali z referendumom o razporoki.

Tega mnenja so tudi vse tržaške politične stranke, ali bolje rečeno vse tiste, ki se sklicujejo na ustavna načela.

Vendar pa je menanizem kandidiranja in mehanizem zavezništev na tokratnih političnih volitvah zelo zapleten. V tem okviru je prišlo do razgovorov, ki nas tudi neposredno zadevajo in katerih rezultati še niso znani. Morda je tudi pri tem element, na osnovi katerega je odločal ministrski svet, ko je sklenil, da bo o naših upravnih volitvah razpravljal šele prihodnjo sredo ali četrtek.

O tržaških upravnih volitvah je včeraj razpravljal izvršni odbor tržaške federacije PSIUP, ki je mnenja, da sta obe vprašanji in torej politične volitve in kandidature za nje ter občinske volitve z ustreznimi kandidaturami tesno povezani. Izvršni odbor PSIUP je mnenja, da je vsako zavlačevanje proti ustavi in proti načelom demokratičnega sožitja. PSIUP je mnenja, da morajo biti politične in upravne volitve istočasno 7. maja.

V petek zvečer sta se sestala na skupnem sestanku federalni komite in federalna komisija tržaške avtonomne federacije KPI. Razpravljali so o političnem položaju in o kandidatni listi za politične volitve.

Med drugim so ugotovili, da je preložitev upravnih volitev povzročila nejasen položaj, posebno sedaj, ko se je začela volilna kampanja za parlamentarne volitve. Zato zahtevata vodilna komunistična organa, naj vlada takoj izrazi svoje mnenje o občinskih volitvah — ali ima namen jih napovedati obenem s parlamentarnimi ali pa ne.

Soglasno so odobrili tajniški predlog za parlamentarne kandidate. O seznamu bodo sedaj razpravljali v deželnih forumih in pri centralnem komiteju, objavili pa ga bodo takoj zatem, baje v začetku prihodnjega tedna.

Seja konzulte pri Sv. Ivanu

Sinoči se je sestala rajonska konzulta pri Sv. Ivanu in je v glavnem razpravljala o perečem problemu spremembe regulacijskega načrta za Katinaro, oziroma razširitve ceste, ki pelje iz mesta skozi vas, kar povzroča upravičeno zaskrbljenost Katinarcev. Vaščani predlagajo drugačno rešitev in konzulta je upoštevala njihove predloge ter je sinoči soglasno odobrila zadevno resolucijo.

Na sinočnji seji je svetovalec Sergij Pečar ponovno poudaril zahtevo, da občinska uprava končno poskrbi za prevajalca.

SINOČI V KULTURNEM DOMU

Krstna uprizoritev Verčeve igre v odlični odrski realizaciji SG

Občinstvo je delo sprejelo s simpatijo, ki jo zasluži kot proizvod obetajočega in talentiranega mladega dramatika

Priznati moramo, da nas je že od same napovedi repertoarja SG za sezono 1971-72 po malem dražilo pričakovanje dneva, ko bo prišlo na oder našega gledališča najavljeno novo delo mladega zamejskega dramatika Sergeja Verča. Dražilo zato, ker je vsaka krstna uprizoritev dogodek, dražilo še dvakrat bolj zato, ker je to novo odrsko delo nastalo pri nas, ker je njegov avtor član naše zamejske narodne skupnosti, ker gre za še en dokaz naše življenjskosti in sposobnosti, da iz sebe ustvarjamo, to pa pomeni, da smo živa, brsteča veja našega narodnega telesa.

Toda priznajmo pošteno, da nas je dražilo to pričakovanje tudi iz gole radovednosti in neprikritih dvomov - skepse, kaj lahko ustvari avtor, za katerega sicer vemo, da je ves predan gledališču, da je svojega dramskega prvenca napisal že pred leti in tudi z uspehom uprizoril na amaterskem odru in da je med drugim tudi pobudnik, organizator, režiser in igralec Slovenskega amaterskega gledališča v Trstu, da pa je ta avtor tudi mlad z omejenimi življenjskimi izkustvi in temu ustreznimi spoznanji.

Od včeraj zvečer smo v tej naši radovednosti potešeni, ne pa tudi v vseh dvomih, kajti «bajka» z dolgim naslovom «Ko luna škili z levim očesom in jaše veliki voz» se loteva kompleksnega in kompliciranega vprašanja človeške družbe in odnosov v njej, ki jim nikoli ni mogoče dati točnega in dokončnega odgovora, kvečjemu se ga lahko nakaže ali izpove lasten odnos do njega.

Verč je to storil po našem trdnem prepričanju z vso iskrenostjo, ki jo premore in to je veliko, saj je iskrenost eden izmed pogojev za verjetnost in tudi eno izmed jamstev, da je v delu zdrava, poštena misel, ki je dokaj jasno izstopila, vendar bolj v besedah kot v prepričljivosti dramske gradnje, in v zaporedju alegorij, ki gledalca pogosteje odvračajo od rdeče niti, kot pa ga vodijo ob njej. Zdi se mi, da mu je tudi dramska gradnja in zgradba bolj uspela v njegovem prvencu «Kocke» kot pa tokrat, ko konfliktna situacija ne zori premočrtno temveč se ponavlja in vodi do končne izpovedi z vračanjem k izhodišču in h koncu, ki je deklaracija bolj kot iz samega dela vzrastlo spoznanje. Toda to je očitno vprašanje dozorelosti in izpovedne moči, ki pa v Verču nedvomno je in ki se tudi nakazuje z vso obetavnostjo, kakor je po drugi strani tudi zelo očitno, da ima Verč kot pisec jasno odrsko vizijo.

Toda nedvomno je tudi res, da je Verč našel v prav tako mladem in za moderno pisane in konstruirane tekste zelo dovzetnem režiserju Mariu Uršiču izvrstnega odrskega realizatorja svojega dela. Celotna uprizoritev je tako rekoč natrpana z režiserskimi idejami in scenskimi rešitvami, ki sicer spominjajo na fojevske prijeme, ki pa so vo svoje izvirne in učinkovite.

Prav tako domiselna in modernistično zasnovani režiji in tekstu ustrezajoča je bila tudi scena Klavdija Palčiča, pa kostumi Marije Vidauove ter glasba Ivana Migonozzija.

V glavnih vlogah so s suvereno igro izstopali Lidija Kozlovičeva kot Ave, Livij Bogatec kot Mada in Rado Nakrst kot Slavni Gob, ob njih pa domala celotni igralski zbor SG v ansambelsko dobro uigrani predstavi in z vrsto posrečenih kreacij.

Občinstvo je delo sprejelo morda z deljenimi občutki toda s simpatijo, ki jo zasluži kot proizvod mladega obetajočega in talentiranega avtorja Sergeja Verča, ki je prejel sredi igralskega zbora in ob režiserju Uršiču topel aplavz in cvetje na odprtem odru.

Besedo imata sedaj občinstvo in kritika, gledališču pa gre že sedaj priznanje za njegovo smotrno politiko uveljavljanja nove dramske tvornosti, zlasti ko gre za tvornost v naši zamejski sredini.

j. k.

TEKSTILCI IZ VSE DEŽELE V TRSTU

Uspela enotna stavka tekstilcev z manifestacijo po mestnih ulicah

Delegacija stavkajočih je orisala Berzantiju položaj tekstilne stroke - Zasedba predilnice S. Giusto se nadaljuje

Včeraj je več tisoč delavcev manifestiralo po tržaških ulicah. Bili so delavci tekstilne stroke, ki so se zbrali v Trstu v okviru 5-urne deželne stavke iz protesta proti krizi, ki je zajela tekstilne tovarne in iz solidarnosti do delavcev predilnice S. Giusto.

Nad 2500 delavcev se je zbralo na Trgu Unità, nato so krenili v sprevodu po Korzu in Ul. Carducci na Trg Vittorio Veneto in končno na Borzni trg, kjer so se razšli.

Delegacijo stavkajočih delavcev in sindikalistov je sprejel predsednik deželnega odbora Berzanti, ki so ga spremljali deželni odbornik za delo Giust in nekateri funkcionarji odborništev za delo in industrijo. Predstavniki delavcev so orisali predsedniku krizo tekstilne stroke v deželnem merilu, sa je prišlo v zadnjih mesecih do zapore tovarn Marco Polo Textil, Lucky Shoe, Tržaške konopljarne in sedaj še predilnice S. Giusto. V samem Trstu je do sedaj ostalo 1200 delavcev tekstilne stroke brez dela.

Zato so zahtevali, naj deželna uprava izvede tri vrste posegov: naj posveti več pozornoti v deželnem razvojnem programu tej stroki ,v kateri so zaposlene večinoma ženske; naj ustanovi «tekstilna področja» v skladu z zakonskimi predpisi; naj uvede ob vsakem primeru zapore tovarn nadomestne zaposlitve za vse delavce, ne pa samo za manjhno in nezadostno število «izbrancev». V zvezi s konkretnim vprašanjem predilnice S. Giusto pa so zahtevali, naj dežela poseže za dosego globalnega sporazuma, ki naj zagotovi primerno zaposlitev tem delavcem.

Berzanti je v imenu deželne uprave dejal, da bodo odgovorni odborniki sprejeli v prihodnjem tednu delegacije sindikalistov za «specializirana srečanja» o vprašanjih tekstilstva in tovarn oblačil. Nadalje je dejal, da bo lahko dežela posegla v okviru deželnega zakona ki je bil pred kratkim odobren. Po tem zakonu lahko dežela izvede vrsto obnov in sprememb v industrijah, ki so v krizi. Vendar pa — je dodal — je kriza tekstilstva v naši deželi le odsev državne ekonomske krize. Drugod je stanje še slabše in dokončna rešitev je možna le na vsedržavni ravni.

Po srečanju je na Trgu Vittorio Veneto spregovoril deželni tajnik tekstilcev CISL Antonio Basso, ki je poudaril vzroke te stavke in cilje, za katere se enotno borijo delavci vseh treh sindikatov te stroke.

Naj omenimo še, da so se udeležili manifestacije delavci in predstavništva tovarn tekstilne stroke in oblačil iz vse dežele Furlanije - Julijske krajine in delavcev, ki še vedno zasedajo predilnico S. Giusto.

Našemu sodelavcu
DUŠANU KALCU
in njegovi izvoljenki
ANI KRALJEVI
čestitamo ob današnjem vstopu v zakonski stan in jima želimo obilo sreče in zadovoljstva.
Uredniki
Primorskega dnevnika

Stiki odbornika Stopperja v Rimu

Pod predsedstvom ministra Tavianija se je včeraj v Rimu sestal meddeželni odbor za gospodarsko načrtovanje, v katerem je tudi deželni odbornik za načrtovanje iz Furlanije - Julijske krajine Stopper. Razpravljali so o državni pomoči zaostalim predelom srednje in severne Italije na podlagi zakona štev. 912 z dne 6 oktobra 1971. Za 12 prizadetih dežel je na razpolago skupna vsota 21.760 milijonov lir. Prihodnji teden bo minister Taviani predložil Medministrskemu odboru za gospodarsko načrtovanje CIPE načrt o porazdelitvi omenjenih sredstev. V tej zvezi je odbornik Stopper postavil zahtevo, naj bi bil naši deželi priznan vsaj odstotni delež, ki ga je bila deležna pri podobnih delitvah v preteklosti. Stopper se je v Rimu sestal tudi s predstavniki ministrstva za delo, s katerimi je načel vprašanje prenosa pristojnosti o poklicnem in strokovnem izobraževanju kadrov z države na deželo.

DRUGE VESTI NA ŠESTI STRANI

PO ENEM TEDNU PREDAVANJ

Danes zaključek seminarja za slovenske šolnike

Včeraj je predaval dr. Kos o stilistični analizi - Sprejem konzulata SFRJ v Kulturnem domu - Obisk v Dolini

Danes se bo zaključil seminar za slovenske šolnike v Trstu.

Včeraj je predaval v prostorih Kulturnega doma dr. Janko Kos, izredni profesor na filozofski fakulteti v Ljubljani, o stilni analizi in stilistiki.

V jutranjem predavanju «Stilistična analiza literarnih tekstov», je orisal tradicionalni pojem in vsebine stilistične analize. Zatem je prav tako iz teoretičnega zornega kota podal osnove sodobne stilistike, njene cilje in metode. Zatem je ilustriral predavanje z nekaj primeri tovrstne analize iz Prešerna in Puškina. V popoldanskem predavanju «Vaje iz stilistične analize literarnih tekstov» je zelo natanko analiziral Levstikovo «Dve otvi», Župančičevo «Zvečer» in prvi odstavek Cankarjeve «Hiše Marije pomočnice». V analitično razglabljanje predavatelja je poseglo več prisotnih profesorjev, tako da je bilo ob koncu jasno, kateri so osnovni pojmi sodobne stilistične analize literature in kako se ta analiza — čeprav še ni popolnoma obdelana — poslužuje nekaterih pojmov tradicionalne stilistične analize.

Danes bo še eno predavanje: pedagoški svetovalec za šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu prof. Janez Sivec bo predaval o «Jezikovni interpretaciji beril».

Ob zaključku seminarja je včeraj jugoslovanski generalni konzul Boris Trampuž priredil v Kulturnem domu sprejem za šolnike in predavatelje. Sprejema, ki je bil v Mali dvorani in ki je potekal v prijetnem vzdušju, so se poleg številnih šolnikov in šolskih ravnateljev udeležili poslanec Albin Škerk, namestnik sekretarja za kulturo in prosveto SRS prof. Oberlintner, konzula Vidas in Žvab ter kulturni ataše Gruden, predsednik zavoda za šolstvo SRS Boris Lipužič, član jugoslovanske delegacije v mešani komisiji Črtomir Kolenc, podpredsednik italijanske delegacije v mešani komisiji podpref. MMolinari in član prof. Angioletti šolski skrbnik dr. Fidenzi in šolski nadzornik Bole, dolinski župan in deželni svetovalec Lovriha, predsednik SKGZ Boris Race, predsednik društva Pravnik dr. Frane Tončič, tajnik Sindikata slovenske šole prof. Franc Škerlj, pomočnik sekretarja za kulturo in prosveto SRS Dušan Kompare, pedagoški svetovalec za slovenske šole prof. Ivan Sivec, svetovalci pri sekretariatu SRS Virtičeva, Marion in Winkler, predsednik komisije za šolstvo pri SKGZ Edvin Švab. Prisoten je bil tudi italijanski generalni konzul v Kopru Messina.

Namestnik sekretarja za kulturo in prosveto prof. Roman Oberlintner, pomočnik sekretarja Dušan Kompare in svetovalka Lojzka Virtičeva so včeraj dopoldne obiskali slovensko srednjo šolo, osnovne šole in vrtec v Dolini, nato so bili na kosilu kot gostje občinske uprave.

Borme o italijanski etnični skupini v SFRJ

Sinoči je v krožku za družbene vede «G. Salvemini» predsednik unije Italijanov za Istro in Reko profesor Antonio Borme predaval o temi: «Ustavne spremembe in italijanska etnična skupina v Jugoslaviji».

Predavatelja je predstavil tajnik PSI Pesante, ki je ugotovil, da gre za vprašanje, ki neposredno zanima tržaško prebivalstvo in socialiste, saj predavatelj ni nepoznan in je predstavnik jugoslovanskega socializma po eni plati, po drugi pa predstavnik avtohtone nacionalne skupnosti.

Prof. Borme je v obsežnem in znanstveno dokumentiranem uvodu obrazložil načela socialistične družbene ureditve glede nacionalnega vprašanja. Citiral je klasiko marksizma, še posebej se je sklicevai na Lenina in na jugoslovanskega teoretika o nacionalnem vprašanju Kardelja.

V kulturnem krožku «Salvemini» so bili prisotni pomembni predstavniki italijanskega in slovenskega političnega in kulturnega življenja, ki so toplo pozdravili izvajanja prof. A. Bormeja.

Z včerajšnjega sprejema generalnega konzula SFRJ Trampuža ob zaključku seminarja za slovenske šolnike

ZAKLJUČEN OBISK AVSTRIJSKE DELEGACIJE V TRSTU

Sedanji obisk naj bo izhodišče za nadaljnje plodno sodelovanje

Konec maja bo v Gradcu «Italijanski teden» - Konkretne možnosti za povečanje avstrijskega prometa skozi tržaško pristanišče

Drugi dan obiska avstrijske delegacije v našem mestu je potekel v znamenju prijateljskih odnosov med Gradcem in Trstom, kot je poudaril v uvodnih besedah, ki jih je imel na sinočnji tiskovni konferenci, tržaški župan ing. Marcello Spaccini. Gostje so si v teku dneva ogledali tovarno Grandi motori, pristaniške naprave, naftovod ter občinsko elektronsko središče. Popoldne je bil zaključni sestanek med avstrijsko delegacijo, ki jo vodi graški župan ing. Scherbaum in delegacijo našega mesta. Govor je bil predvsem o posojilih, ki jih dobivajo italijanske občine tako od deželne kot od osrednje vlade. Avstrijske goste je namreč zelo zanimalo, kako so ta vprašanja urejena v Italiji.

Prvi konkretni sad obiska iz teh dnevov bo «italijanski teden», ki bo od 26. maja do 4. junija 1972 v Gradcu. Prvi dan bo v hotelu Steierhoff sprejem, ki ga bosta priredila tržaška luška ustanova ter trgovinska zbornica, 29. maja pa bo prispela v Gradec tržaška uradna delegacija, ki jo bo vodil župan Spaccini; isti večer bo v mestnem gledališču koncert Tržaškega tria. Ta pobuda sodi v okvir prizadevanj, da bi Trst okrepil svojo prisotnost na graškem velesejmu, tako z obrtniškimi, kot z drugimi karakterističnimi izdelki naše dežele.

Radijska postaja v Gradcu že preučuje možnost, da bi to poletje priredila za svoje poslušalce stalno rubriko, med katero bi posredovala turistom temperaturo morja in ozračja v Trstu ter kakšno je vreme v našem mestu. Vse to dokazuje, kakšen je interes za Trst v tem avstrijskem mestu. Delegaciji sta se okvirno domenili, da bosta obe mesti tesneje sodelovali na gledališkem, glasbenem, gospodarskem, športnem, znanstvenem in kulturnem področju. S tem v zvezi je župan Spaccini dejal, da bodo priredili dve znanstveni srečanji, od katerih bo eno v Trstu, drugo pa v Gradcu. Trst ima namreč mednarodni fizikalni center, ki je zaslovel širom po svetu, v Gradcu pa je sedež centra za vesoljsko tehniko, ki se bosta aktivno udeležila obeh srečanj.

Julija bodo v Gradcu mladinske olimpijske igre, na katere je župan Scherbaum povabil tudi tržaške otroke, ki hodijo v osnovno ali pa srednjo šolo. Tako naj bi se ustvaril most prijateljstva med mladino obeh mest, ki sta si po besedah obeh županov tako podobni. Iz pogovorov, ki so jih imeli predstavniki avstrijskega mesta na tržaški luški ustanovi s predsednikom Franzilom, ki je med drugim pred leti že navezal stike z Gradcem, je kazno, da obstajajo konkretne možnosti za okrepitev trgovskega prometa skozi naše pristanišče in v smeri Gradca, tako kar zadeva uvoz v Avstrijo, kot izvoz iz nje. O tem je bil govor tudi v sestanku s predsednikom trgovinske zbornice Caidassijem. Da bi predstavili karakteristične izdelke naše dežele, še zlasti našega mesta, avstrijskim odjemalcem, bodo okrepili prisotnost gospodarskih operaterjev iz naše dežele na graškem velesejmu. Ravno tako bo Štajerska povečala svojo razstavo na tržaškem velesejmu. Na gospodarskem področju bi bilo tudi potrebno uskladiti investicijsko politiko obeh mest.

Na popoldanskem sestanku je bil tudi govor o izkušnjah, ki sta si jih obe občinski upravi pridobili v letih svojega upravljanja, o čemer sta si izmenjali koristne informacije. O tem vprašanju bosta čez nekaj časa sestanka, na katerih bodo občinski možje poglobili ta problem: prvi naj bi bil ob polovici aprila v našem mestu, drugi pa septembra v Gradcu, kjer bodo razpravljali predvsem o urbanistiki, vprašanju, ki je osredotočilo pozornost vseh občinskih uprav, spričo velikega razvoja motorizacije v zadnjih letih. Problem je toliko bolj občuten v mestih, ki imajo zgodovinsko središče mesta tako komplicirano, kot je to primer v Trstu in Gradcu.

Ob koncu je župan Scherbaum še enkrat podčrtal veliko gostoljubnost, s katero ga je sprejelo naše mesto ter poudaril, da mora biti to srečanje izhodišče za nadaljnje plodno sodelovanje med obema mestoma. Za zaključek je župan Spaccini dejal, da s pobratenjem za sedaj ne bo nič, ker bo sedanji tržaški občinski upravi v kratkem iztekel mandat.

● **Tržaška federacija PSIUP** in krožek «Rodolfo Morandi» bosta priredila v nedeljo, 5. marca ob 10. uri v kinodvorani «Astra» v Rojanu javno manifestacijo s predvajanjem filma «La fabbrica».

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 4. marca
KAZIMIR

Sonce vzide ob 6.38 in zatone ob 17.55 — Dolžina dneva 11.17 — Luna vzide ob 22.49 in zatone ob 7.50

Jutri, NEDELJA, 5. marca
BOGOLJUB

Vreme včeraj: najvišja temperatura 12,8, najnižja 8,4, ob 19. uri 10,7 stopinje, zračni tlak 1010,9, stanoviten, nebo 6 desetin pooblačeno, vlaga 55 - odstotna, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9,7 stopinje

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 3. marca se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo pa je 15 oseb.

UMRLI SO: 79-letna Rosa Macor vd. Stechina, 85-letna Berta Duschiak vd. Berger, 94-letna Maria Coia vd. Crevatin, 87-letni Giusto Pistan, 85-letna Lucia Tronconi vd. Bradaschia, 68-letni Teodoro Coslovich, 65-letna Iole Tecchi por. Manocchi, 63-letna Paola Skraba, 70-letna Antonia Spagnoletto, 82-letna Antonia Cok vd. Secoli, 67-letni Mario Verc, 68-letni Charles Lapel, 3 dni stari Pietro Gambellini, 78-letni Vittorio Stanzini in 85-letni Giuseppe Dussi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

All'Esculapio, Ul. Roma 15; INAMAL Cammello, Drevored XX. Septembra 4; Alla Maddalena, Istrska ulica 35; Chiari - Crotti, Ul. Tor S. Piero 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Busolini, Ul. P. Revoltella 41; Pizzul - Cignola, Korzo Italia 14; Prendini, Ul. T. Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

Ob nedeljah in praznikih so od 8.30 do 19.30 odprte vse lekarne dnevne in nočne izmene.

ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA v Kopru
in
NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA v Trstu
prirejata v Trstu, Ul. Geppa 9

RAZSTAVO
mladinski pisatelj
JOSIP RIBIČIČ

razstava bo odprta še danes od 15. do 22. ure

MLADINSKI KROŽEK — TRST
vabi
Danes, 4. marca, ob 18. uri v Ul. Geppa 9 na

VEČER O VIETNAMU

s predvajanjem IVANSOVEGA filma «Il cielo e la terra».

Vljudno vabljeni!

Razna obvestila

Danes, 4. t. m., bo od 19. ure dalje v slovenskem Dijaškem domu družabno - zabavni večer ob glasbi mladega ansambla «MW».

Jutri zvečer od 18. do 21. ure bo v Ljudskem domu v Ul. Madonnina 19 razstava o boju palestinskih gverilcev. Zvečer bodo predvajali film «Al Fatah». Večer prireja krožek za socialne in politične vede «Che Guevara».

Odili in Stojanu Colji se je rodila hčer
NASTJA
Prijatelji in znanci čestitajo staršema, Nastji pa želijo obilo sreče v življenju.

Danes se poročita
ANA KRALJ
in
DUŠKO KALC
Prosvetno društvo «Slovan» s Padrič jima čestita in želi mnogo sreče v skupnem življenju.

Športno društvo «Polet» želi ob današnji poroki Anemarije Kralj in Duška Kalca mnogo sreče, zdravja in zadovoljstva na skupni življenjski poti.

GLASBENA MATICA — TRST

Koncertna sezona 1971-72
Sedmi abonmajski koncert

Danes, 4. marca, ob 21. uri v Kulturnem domu v Trstu

KONCERT
orkestra Glasbene matice

Dirigent:
OSKAR KJUDER
Solistka:
PAVLA URŠIČ — harfa

Spored:
A. Corelli: CONCERTO GROSSO op. 6, št. 3
C. Debussy: DANSES za harfo in godalni orkester
M. Ravel: INTRODUCTION ET ALLEGRO za harfo, godalni kvartet, flavto in klarinet
M. Tajčević: DIVERTIMENTO v D-duru

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (Ul. R. Manna 29, tel. 418-605 od 10. do 12. in od 16. do 18. ure ter eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Slovensko amatersko gledališče TRST

V petek, 10. marca ob 21. uri v dvorani p. d. «Ivan Cankar», Ul. Montecchi 6, prva predstava gledališča

Norman Barrash - Carroll Moore
CVETJE HVALEŽNO ODKLANJAMO

Komedija v treh dejanjih

Poslovenil: DUŠAN TOMSE
Scena: IVAN VERČ
Režija: SERGEJ VERČ

Igrajo in sodelujejo: Milica Kravos, Boris Mihalič, Branko Sulčič, Sergij Cerkvenič, Aljoša Čok, Samo Sancin, Nadja Kosmač, Vojko Slavec, Anica Žerjal, Boris Kobal in Silvester Metlika.

Ponovitev v soboto, 11. marca, ob 21. uri v isti dvorani.

KULTURNI DOM V TRSTU

8. MAREC

Ob mednarodnem prazniku žena bo **srednja baletna šola Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje v Ljubljani kot gost Slovenske prosvetne zveze izvajala**

GORJANSKE BAJKE

balet v petih slikah z uvodom in medigrami. Po motivih Janeza Trdine in ideji Marjana Kozine napisal Henrik Neubauer.

VLJUDNO VABLJENI VSI!

Slovensko gledališče v Trstu

JAKA ŠTOKA
TRIJE TIČKI
burka v dveh dejanjih

Jutri, 5. marca ob 16.30 v **Prosvetnem domu na Opčinah.**

Mali oglasi

Trgovsko podjetje išče uradnico z znanjem slovenščine ter po možnosti nemščine, veščo strojepisja za splošno uradniško delo. Telefonirati na štev. 755-227 v uradnih urah.

NAPRODAJ VEČ ZEMLJIŠČ in 2 MALI HIŠI MQ 1.000 - 2.000 - 6.000 - 65.000 PRI **DOMINIKU B., POLJE 3, PROSEK.**

Ljudska prosveta

PD «Tabor» — Opčine priredi v Kulturnem domu v torek, 7. marca, ob 15.30, mladinsko igro P. Golie «Petrčkove poslednje sanje» v režiji Leli Nakrstove. Rezerviranje sedežev pri SPZ, tel. 31-119.

Izleti

Slovensko gospodarsko združenje — Družabni izlet in avtomobilska ocenjevalna vožnja — 30. 4. in 1. 5. 1972 v Kranjsko goro. Cena 10.500 lir.

Vpisovanje vsak dan na sedežu združenja v Trstu, Ul. Fabio Filzi 8.

Gledališča

KULTURNI DOM

Danes, 4. marca, ob 21. uri sedmi abonmajski koncert orkestra Glasbene matice.

VERDI

Jutri, ob 16. uri, bo za dnevni abonma zadnja predstava Wolf - Ferrarijeve opere «Il Campiello». Vstopnice so na razpolago pri gledališki blagajni (tel. 31-948).

POLITEAMA ROSSETTI

Danes zvečer ob 21. uri ter v nedeljo ob 16.30 predstavi «Perelà, dimnati mož» v izvedbi skupine «Il Gruppo della Rocca». Za prihodnji teden pripravlja Teatro Stabile izven abonmaja komedijo v narečju, za katero so priprave v zaključni fazi. Gre za staro farso iz «ottocenta», prepleteno z ljudsko glasbo in za zgodbo, ki je bližja našim časom. Režija Francesco Macedonio, scene Marino Sormani, kostumi Sergio d'Osmo.

* * *

Mladi peruanski pisatelj Mario Vargas Llosa, avtor med drugim «Razgovorov v katedrali» in «Zelene hiše», bo današnji gost «literarnih sobot» v gledališču Rossetti. Obravnaval bo temo: «Eksplozija latinsko - ameriškega pripovedništva». Srečanje bo ob 18. uri z debato.

Kino

Nazionale 16.00 «Il Dio chiamato Dorian». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Fenice 15.30 «Dio perdona, io no». Terence Hill, Bud Spencer, Frank Wolf. Barvni film.

Eden 16.00 «I liberi giochi dell'amore». André Lawrence, Mignon Elkins. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.00 «Ettore lo fusto». Vittorio Caprioli, Aldo Giuffrè, Philippe Leroy, Luciano Salce, Vittorio De Sica, Rosanna Schiaffino. Barvni film.

Excelsior 16.00 «L'etrusco uccide ancora». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ritz 16.00, zadnja predstava ob 22. uri: «Un uomo dalla pelle dura». Robert Blake, Catherine Spaak, Gabriele Ferzetti in Tomas Milian. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Alabarda 16.00 «Jane Eyre nel castello dei Rochester», George C. Scott, Susannah York. Barvni film.

Aurora 16.00 «Sole rosso». Charles Bronson, Ursula Andress, Alain Delon. Barvni film.

Impero 16.30 «Incontro». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Cristallo 16.00 «I diavoli». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Capitol 16.00 «Soffio al cuore». Barvni film. Lea Massari. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «Noi donne siamo fatte così». Monica Vitti, Enrico Maria Salerno. Barvni film.

Vittorio Veneto 16.30 «2000: la fine dell'uomo». Film v barvah. Režiser Cornel Wilde. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ideale 16.00 «Un uomo chiamato Apocalisse Joe». Anthony Steffen, Mary Paz Pondal. Film western. V barvah.

Astra 16.30 «Agente 007, licenza di uccidere». Sean Connery, Ursula Andress. Barvni film.

Abbazia 16.00 «L'ultima valle». Michael Caine, Omar Shariff in Florinda Bolkan. Barvni film.

KINO «IRIS» PROSEK

Danes ob 19.30
«IL FURTO È L'ANIMA DEL COMMERCIO?»
Zabavni film v barvah. Igrata Enrico Montesano in Alighiero Noschese.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Marie Verča darujejo stanovalci hiše v Ul. degli Scaglioni 21 10.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina Maria Verča darujejo Josip, Pavle in Peter Merku 30.000 lir za Glasbeno matico.

V počastitev spomina pok. Marije Rupel darujeta Marica Škabar in Alma Reschitz 2000 lir za spomenik padlim na Proseku.

SOŽALJE

Slovenska pokrajinska komisija pri PSI izreka ob smrti Marije Rupel svojcem iskreno sožalje.

✚

Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi in mučni bolezni dne 2. marca zapustil naš dragi

MARIO VERČ
upokojenec BP

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 4. t. m. ob 14.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Posebna zahvala zdravniškemu osebju. Namesto cvetja v dobrodelne namene.

Žalujoči: žena Celestina, brata dr. Marcel in Pino (odsoten), nečaki, nečakinje, svak, svakinje ter drugo sorodstvo

Trst, Philadelphia, 4. marca 1972

✚

3. marca je za vedno zapustila svoje drage

ANTONIJA SPAGNOLETTO

Pogreb bo danes, v soboto ob 15. uri iz mrtvašnice splošne bolnišnice.

Žalostno vest javljajo sestre, svaki, nečaki, in drugi sorodniki

Trst, Genova, Melbourne, 4. marca 1972

Občinska pogrebna služba T. F., tel. 38-608

OB KRŠITVI (ALI NEIZVAJANJU) ZAKONA ŠT. 820

Na slovenskih osnovnih šolah je osemnajst učiteljev premalo

V prihodnjem šolskem letu še 11 novih stalnih mest?

Ob otvoritvi letošnjega seminarja za slovenske šolnike je v ponedeljek govoril tudi tržaški šolski skrbnik dr. Fidenzi. Med drugim je sporočil, da je ministrstvo na njegovo zahtevo zvišalo število dosedanjih 100 stalnih mest na osnovnih šolah na 111. Tako bodo lahko v prihodnjem šolskem letu zasedli slovenski učitelji še 11 novih stalnih mest. Vest je vsekakor razveseljiva in pričakovati je, da se bo črka zakona spremenila v doglednem času v otipljivo stvarnost. Nikakor pa ne moremo doumeti, da je skrbnik pogojeval zvišanje števila oddelkov in oddeljevanje oddelkov, ki imajo združena po dva ali več razredov, na zvišanje števila stalnih mest. Že v tem šolskem letu bi moralo biti na slovenskih šolah nameščenih še najmanj 18 novih učnih moči. Lanskega 24. septembra je namreč izšel zakon štev. 820, ki v svojem 12. členu določa, da ne sme biti v oddelkih, v katerih sta združena dva ali več razredov, vec kot 10 učencev. Zakon je izšel pred začetkom šolskega leta in šolsko skrbništvo je imelo možnost, da zakon izvede že od vsega početka ali vsaj v prvem mesecu pouka. Delegacije staršev, ki so hodile k šolskim oblastem intervenirat, da se namesti še kak učitelj, so imele torej zaslon, bo v zakonskem predpisu, ki ga odgovorni dejavniki niso poznali ali ga celo zatajili. Skrbnik Fidenzi je v svojem govoru nekako priznal našemu učiteljstvu dobro voljo, vendar niso združeni razredi nudili dovolj jamstva za dober učni uspeh. Gospod skrbnik je že do dobra spoznal našo slovensko šolo, pa bi lahko ugotovil izredno delo, ki ga nalaga učiteljem in učencem učenje dveh jezikov že od prvega razreda naprej in bi moral — ne zaradi kakega privilegija — izvajati zakon 820 že kar od začetka naprej. Tako pa so prikrajšane za enega učitelja šole v Barkovljah, Bazovici, Boljuncu, Borštu, Gropadi, Padričah, Mačkovljah Repentabru, Sesljanu, pri Sv. Ani, v Ul. sv. Frančiška, pri Sv. Jakobu, Škednju in v Trebčah; za dva učitelja pa šoli pri Domju in na Katinari.

V dosedanji praksi so se šolske oblasti ob zahtevi po zvišanju števila nameščenih učiteljev sklicevale vedno na stevilo sto stalnih mest, češ da več učiteljev ne morejo namestiti. No, letos so se od te prakse nekoliko umaknili, saj delujejo na naših osnovnih šolah 103 učitelji, torej trije nad uzakonjenim staležem. Mislimo, da je treba ostro razlikovati med številom stalnih mest na šolah in nad številom učiteljev, ki so na teh šolah potrebni. To razlikovanje povsem jasno utemeljuje tudi zakon štev. 820. Že letos bi po tem zakonu moralo biti nameščenih na slovenskih osnovnih šolah 121 učiteljev, torej kar 21 suplentov, kolikor znaša razlika od stotih stalnih mest. Za prihodnje šolsko leto, ko bomo imeli 111 stalnih mest, bo treba, če se ne bodo vpisi v šole občutno zvišali, vsaj deset suplentov. Upamo sicer, da bodo šolske oblasti v prihodnje, kar do sedaj, kot je razvidno, niso storile, aplicirale 12. člen zakona štev. 820; vendar mislimo, da bodo morali tudi roditeliski sveti in ne nazadnje učiteljska strokovna organizacija budno paziti, da se izvajanje zakona ne bo zavleklo v škodo normalnega razvoja šolskega pouka delj od začetka šolskega leta.

D. L.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Podeželani piranske občine za Jolando Kos

Samo en vaščan se je odločil za nezaupnico predsednici občinske skupščine

Devetindvajset glasov za Jolando Kos in le eden proti, to je rezultat predsinočnjega tajnega glasovanja na zboru občanov v Novi vasi pri Piranu. Gre za majhno vasico z nekaj nad petdesetimi hišami in okrog 170 prebivalci, ki se deloma preživljajo s kmetijstvom, deloma pa delajo v tovarnah v dolini.

Zbor občanov v Novi vasi je bil že drugi po vrsti, na katerem so se volilni upravičenci opredeljevali za dve alternativi političnih organizacij: ali naj se izreče predsednici piranske občinske skupščine Jolandi Kos javna kritika in lahko še naprej opravlja svojo funkcijo, ali pa da se ji ob javni kritiki izreče še nezaupnica. Tudi v Novi vasi je Socialistična zveza temeljito pripravila sestanek, da bi zagotovila demokratičnost postopka in razprave ter zagotovila tajnost glasovanja. Potem ko so prebrali stališča in sklepe tako družbeno - političnih organizacij kakor skupščine, so razen domačinov posegli v razpravo še predsednica Jolanda Kos, podpredsednik skupščine Maver, predstavnik obalnega sindikalnega sveta Javoršek in predstavnik obalne konference Socialistične zveze Cunja.

Domačini so diskutirali predvsem o uspehih, ki jih je dosegla krajevna skupnost v Novi vasi ob pomoči skupščine. Za razne očitke družbeno - političnih organizacij pa so menili, da so prav sklepi zadnjega zasedanja skupščine dobra pot za odpravo pomanjkljivosti. Odraz tega njihovega mnenja je bilo tudi tajno glasovanje, na katerem se je le en sam vaščan odločil za nezaupnico.

V prihodnjih sedmih dneh se bodo zvrstili zbori občanov tudi v vseh drugih volilnih enotah piranske občine, hkrati pa bodo o zaupnici ali nezaupnici razpravljali tudi v delovnih kolektivih tovarn in podjetij.

L. O.

Pojasnjena smrt mladenica v Vipavi

Tudi v našem listu smo poročali o hudo ranjenem 20-letnem mladeniču Darku Zavadlavu iz Nove Gorice, ki so ga našli za domom JLA v Vipavi ter je po nekaj urah umrl v šempeterski bolnišnici. Okoli njegove skrivnostne smrti so različna ugibanja. Zato je povsem razumljivo, da so ji policijski in sodni organi v Novi Gorici posvetili vso pozornost. Zdaj so preiskave končane.

Da bi bilo konec govoric so včeraj popoldne sklicali okrožni tožilec Silvo Vremec, preiskovalni sodnik dr. Karel Tassotti ter šef kriminalistične policije Boris Kosovel tiskovno konferenco v Novi Gorici, na kateri so povedali, da so preiskovalni organi odredili obdukcijo trupla ter zaslišali mnogo prič. Prišli so do zaključka, da mladenič ni bil napaden. Obdukcija trupla je namreč pokazala, da je bil vzrok vsem poškodbam padec mladeniča s precejšnje višine. Na truplu ni bilo znakov, ki bi kazali, da bi ga kdo napadel. Notranje poškodbe glave, hrbtenice in nekaterih drugih organov tudi kažejo, da je delovala na mladeniča sila le v eni smeri. O vsem tem je morda moč pritrditi domnevi, da je skočil doma skozi okno.

Mimo pristojnih organov smo tudi izvedeli, da je bil pa naravi zelo čustven in se počutil nesrečnega. Pisal je dnevnik, v katerem tudi govori o samomoru.

Silovito obrcal agenta ki ga je peljal v zapor

Alfredo Piccolo iz Ul. Matteotti, je moral ponovno v zapor. Toda predno je prestopil prag Koroneja, se je maščeval nad policijskim podčastnikom Gioachinom Battaglio iz Ul. dei Mille, ki ga je vklenjenega peljal proti novemu bivališču. Piccolo je namreč podčastnika pošteno obrcal, zaradi česar je moral Battaglia, ko je zlikovca izročil jetniškim paznikom, s policijskim avtom po zdravniško pomoč. Na sprejem-

Zbliževanje med lukama Trsta in Tržiča

Predsednika tržaške in tržiške luške ustanove sta se včeraj sestala v Trstu, da bi razpravljala o nadaljnjem sodelovanju in o skupnem nastopu glede finančnih posegov, ki jih za pristanišča predvidevata po eni strani državna uprava, po drugi dežela Furlanija - Julijska krajina. Tržiška luka je pred kratkim sprejela regulacijski načrt, ki predvideva med drugim izvedbo raznih del v skupni vrednosti 27 milijard lir. Vodstvi obeh luk si prizadevata, da bi se Trst in Tržič čimprej združili v enoten luški kompleks.

Giust in Romano v S. Giovanni ob Nadiži

Odbornik za šolstvo Giust in odbornik za šport Romano sta te dni obiskala S. Giovanni ob Nadiži, kjer sta se srečala z županom Venutijem in občinskimi odborniki. Župan je ob tej priliki prikazal zlasti težave v šolstvu, ki izvirajo iz stalnega naraščanja števila učencev. Tudi strokovno izobraževanje se odvija prepočasi, kar zadržuje tudi razvoj gospodarskih dejavnosti. V okolici mesteca je namreč posebno razvita proizvodnja stolov. Giust in Romano sta obljubila, da se bosta zavzela za rešitev nakazanih vprašanj.

Zamrznjene cene v Gorici

Goriška občinska uprava je v času decembrskih in januarskih praznikov izrazila bojazen, da se bodo cene potrošnemu blagu preveč dvignile. Zato je pozvala vse večje trgovce v Gorici, naj skušajo zadržati cene nespremenjene ali pa naj jih dvignejo v najmanjši meri. Problem je bil takrat še posebno kočljiv zaradi devalvacije dinarja, ki je Gorici odvzela precej kupcev.

Občinska uprava danes z zadovoljstvom ugotavlja, da so se trgovci res skušali držati takih priporočil. Nekatera večja podjetja so poslala celo pismeno zagotovilo, da ne bodo dvignila cen.

Zato uprava ugotavlja to prizadevanje in želi, da bi trajalo tudi v bodoče kar bi preprečilo negativne odraze v goriškem gospodarstvu ali vsaj znatno omililo.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Jutri bo v Gorici odprta cvetličarna Renato Gorian, Ul. Garibaldi 9, tel. 26-28.

Izleti

Deželna ustanova ESA priredi od 13. do 16. aprila ob priliki razstave obrtnikov, študijski izlet v München. Ustanova sama bo delno krila stroške izleta. Zainteresirani obrtniki lahko dobijo podrobnejša pojasnila na ESA — Viale Venezia 100, Videm, tel. 54-566.

PO LETU DNI SPET PRIJAVE SODIŠČU

Zaradi sodelovanja v «politični stavki» prijavljeni sodišču župan ter antifašisti v Ronkah!

Tržiški pretor jih je povabil, naj si poiščejo branilca - Stavko so proglasili lani v znak protesta proti znanemu goriškemu procesu

Spet sodne grožnje antifašistom. Na Goriškem so se nekateri lani proslavili s prijavami sodišču vrste protifašistov, županov, sindikalistov in predstavnikov demokratičnih strank, ker so s stavkami, s proglasi in z resolucijami protestirali proti krvavemu oživljanju fašizma. Na žalost je na podlagi teh prijav prišlo do vrste razprav pred goriškim sodiščem in vsi «obtoženci», ki so jih branili znani protifašistični odvetniki kot so Maris, Fortuna, Battello, Gianquinto, Granzotto, Basso, so bili oproščeni. Fašistični prvaki, ki so se na sodišču šopirili, so morali takrat plačati še sodne stroške.

Represija pa se, kot kaže, nadaljuje. Protifašiste so lani prijavili sodišču tako uradni prvaki goriške federacije MSI, kot tudi znani tržiški fašist Guerin, ravnatelj zloglasnega lističa «Sentinella d'Italia». Ta se je obregnil ob župane, sindikaliste, politične predstavnike, ker so v znak protesta proglasili stavko, v nasprotju z obstoječim zakonikom, ki je še iz fašističnih časov.

Procesi so bili v lanski zimi in kot smo že omenili, so bili vsi protifašisti oproščeni. Gonja pa se nadaljuje. Te dni so dobili župan v Ronkah Blasutti, krajevni tajniki vseh političnih strank in organizacij, razen seveda fašistične, in trije okrajni sindikalni zastopniki Antonacci (CISL), Franco Raffaele (CGIL), Marchesan (UIL) od tržiškega sodnika nalog, naj si poiščejo branilce, ker so prijavljeni sodišču zaradi kršitve členov 503, 511 in 110 kazenskega zakonika. Ti členi predvidevajo kazni zaradi politične stavke.

Zakaj ta prijava? Lani, na dan procesa, je bila v Ronkah splošna stavka, vse trgovine so bile zaprte, občina je sindikatom izrazila uradno solidarnost, prav tako so v stavki sodelovale vse politične stranke in organizacije. Vse to v znak protesta proti takratnemu goriškemu procesu.

Po letu dni, v predvolilnem vzdušju, prihaja na dan spet lanska afera, ki smrdi po fašizmu. Zakaj je prišlo do takšnih prijav? Pogovarjali smo se včeraj z nekaterimi prizadetimi in vsi so izrazili svoje ogorčenje nad takim postopanjem. Očividno hočejo nekateri ustrahovati protifašiste in dobiti v tem trenutku kak adut za gnilo fašistično svojat, ki upa na uspeh pri volitvah.

Morda bodo v prihodnjih dneh dobili podobne prijave tudi župani in protifašistični voditelji v bližnjih občinah, ker so ob tistih prilikah izrazili svojo solidarnost. Med njimi so župan iz Tržiča in vsi drugi okoliški župani ter sindikalni in politični voditelji.

Jutri, v nedeljo zjutraj, bo v Ronkah seja prizadetih političnih in upravnih predstavnikov, da bi zavzeli svoje stališče do tega dogodka. Obeta se nam torej v predvolilnem času zanimiv proces, na katerem bodo spet sedeli na zatožni klopi pošteni protifašisti, zaradi prijave kakega fašističnega pobalina.

Predvolilne priprave političnih strank

Poročali smo že, da so se v četrtek zvečer sestala pokrajinska vodstva nekaterih političnih strank, da bi pripravila kandidature za bližnje parlamentarne volitve. O imenih ni še nič znanega, ker imajo vse stranke na sporedu še nekatere sestanke v prihodnjih dneh.

V predvolilno kampanjo lahko štejemo tudi nekatere krajevne sestanke krščanske demokracije. Župan Martina in pokrajinski tajnik De Simone sta bila na sestanku vaščanov v Ločniku. Govor je bil o krajevnih vprašanjih, za katera se je zavzemal zlasti tam izvoljeni občinski svetovalec KD dr. Tuzzi.

ZBOROVANJE ANPI V GORICI

Danes zvečer bo v Dolu ustanovni zbor vaške sekcije

Na zborovanju delegatov slovenskih sekcij v Gorici so poročali o delovanju organizacije

Pred dnevi je bil v Gorici posvet bivših partizanskih borcev vključenih v organizacijo ANPI na Goriškem. Udeležili so se ga predsedniki, sekretarji in odborniki slovenskih sekcij te organizacije iz Gorice, Štandreža, Števerjana, Vrha in Doberdoba. Posveta so se udeležili nadalje predsednik pokrajinskega odbora ANPI Mario Fantini-Sasso, podpredsednik Ladi Dornik iz Gorice in pokrajinski sekretar Giuseppe Lorenzon.

Zborovanje je otvoril član glavnega odbora Avgust Lenardič, ki je pozdravil predsednika, odbornike in vse prisotne ter je na kratko poročal o delovanju navedenih sekcij v zadnjih mesecih in obenem govoril tudi o sedanjem političnem položaju.

Za njim je spregovoril Fantini-Sasso in obravnaval podrobneje splošni politični položaj in stališče ANPI do posameznih dogodkov in problemov.

Pokrajinski sekretar ANPI Lorenzon je za njim povzel isto temo s posebnim ozirom na položaj ANPI, izrazil je svoje zadovoljstvo z dosedanjim delovanjem slovenskih sekcij. Govoril je še o pripravah za proslavo letošnjega 25. aprila - dneva vstaje in predlagal naj bi bila osrednja svečanost v Gorici. V ta namen so že napravili nekatere potrebne korake. Govoril je še o nekaterih drugih organizacijskih problemih in o fašističnih izzivanjih z napisi in napadi ter poudaril potrebo po stalni budnosti naprednih Slovencev in Italijanov, da se prepreči nadaljnje razgrajanje teh ostankov črne preteklosti. Govorili so tudi o letošnji proslavi prvega maja.

Pred zaključkom debate so govorili tudi o potrebah ustanovitve posebne sekcije bivših partizanov v Dolu. V ta namen so se pogovorili z zainteresiranimi domačini iz tega kraja in sklenili, da bodo imeli danes, v soboto, ob 20. uri v Dolu sestanek, na katerem se bodo pogovorili o vsem potrebnem v zvezi z ustanovitvijo take sekcije.

Pred zaključkom seje je spregovoril v slovenščini še pokrajinski podpredsednik ANPI Ladi Dornik, ki se je tudi dotaknil splošnih problemov s posebnim ozirom na položaj in vlogo slovenske skupnosti na Goriškem in njegove vloge tudi v zvezi z državnimi volitvami, ki bodo maja.

Z avtom so podrli zid

V Ul. XXIV. maja v Ronkah je 19-letni Maurizio Bortolutti iz Tržiča, Ul. Battisti, izgubil nadzorstvo nad svojim avtom ter zavozil v ograjni zid neke hiše in ga podrl. Tako on kot oba sopotnika so bili pri tem ranjeni in so jih poslali v tržiško bolnišnico. Tam so Bortoluttija pridržali za 30 dni na zdravljenju, ker si je med drugim zlomil levo nogo v gležnju. Njegov sopotnik, 20-letni Franco Romano iz Trbiža bo ostal 20 dni na zdravljenju, 20-letnemu Walterju Dicatiju pa so nudili samo prvo pomoč ter bo okreval v nekaj dneh.

Orožniki so ugotovili precej škode na vozilu in to da je bil vzrok za nesrečo prenagla vožnja na ovinku.

UPANJE GORIŠKIH TRGOVCEV

Po porastih cen v Jugoslaviji upanje na odjemalce iz sosedne države

Zaradi porasta cen bencina pričakujejo porast drugih cen - Tako bi goriške trgovine postale konkurenčne - Kriza zaradi trimesečne odsotnosti kupcev iz Jugoslavije

Goriški trgovci si obetajo ponovni prihod jugoslovanskih kupcev v Gorico, potem ko so bili v prejšnjih dneh povišane cene nekaterim kmetijskim pridelkom in drugim proizvodom na sosednem jugoslovanskem področju. V Jugoslaviji so sicer povečali cene mlečnim izdelkom, olju, kavi, bencinu in trenutno še nekaterim proizvodom. Kljub zamrznitvi cen drugih proizvodov pa se pričakuje, zlasti zaradi povečanja cene bencina, v kratkem nujno povečanje cen drugim proizvodom. Zaradi tega, menijo v Gorici bodo cene v italijanskih trgovinah postale spet privlačne za jugoslovanske kupce, ki so pri nas znani kot zelo dobri odjemalci in še boljši plačniki.

Goriške trgovine so v zadnjih letih, in to potrjuje tudi pisanje jugoslovanskih časopisov, zelo zanimive za kliente iz Slovenije. V najboljših trgovinah na goriškem korzu vedo povedati, da so kupci iz Jugoslavije med najboljšimi klienti, da sploh ne govorimo o trgovinah v severnem delu mesta, kjer tvorijo jugoslovanski kupci večino klientele.

Po devalvaciji dinarja je vsakdanja reka kupcev iz sosednje države na mah usahnila. To nam dokazujejo trgovci, ki so v nekaterih primerih celo odslovili svoje nameščence, to nam dokazuje pomanjkanje dinarjev na goriškem trgu, to nam dokazujejo podatki o prehodu Jugoslovanov čez obmejne prehode, to nam dokazujejo tudi parkirišča, kjer je malo avtomobilov z jugoslovansko registracijo.

V zadnjih mesecih se je občutno zmanjšalo število jugoslovanskih kupcev pri nas, na drugi strani pa so vrste na obmejnih prehodih vsak dan večje, ker so našli kupci iz Italije v trgovinah na drugi strani z ugodno menjavo pravo Meko. S povečanjem nekaterih cen se bo sicer ta ugodnost zmanjšala, kljub temu pa bomo še priča dolgim vrstam na vseh prehodih.

V zadnjih dneh so po enomesečni zapori spet odprli obmejni prehod na Solkanski cesti. Skozi ta prehod je moč iti le s propustnico, vendarle to precej olajša prehod meje za tiste, ki nočejo čakati dolgih vrst na prehodu Rdeča hiša.

Zaradi devalvacije dinarja smo imeli posledice tudi v obojestranski trgovski menjavi. V decembru smo na Goriškem uvozili jugoslovansko blago v vrednosti 248 milijonov lir, v januarju pa le za 72 milijonov lir. Prav tako smo izvozili v decembru v Jugoslavijo blago v vrednosti 228 milijonov lir, v januarju pa le za 177.000.000 lir. Uvozili smo goveje in svinjsko meso, konje, zelenjavo, les, drva, kraftpapir, izvozili pa električni in sanitetni material, nadomestne dele za avtomobile, stroje za razne delavnice, en stroj za čiščenje snega na cestah, cementne izdelke, opeko, plastične izdelke in železnino. V avtonomnem računu goriške podružnice Banca d'Italia so zabeležili saldo 604.788.318 lir.

OBČNI ZBOR MALIH INDUSTRIJCEV

Z okrepitvijo konzorcija tudi povečanje njegove učinkovitosti

Že v prvem letu so dosegli ugodnejše kredite

V sejni dvorani trgovinske zbornice v Gorici je bil prejšnji teden letni občni zbor konzorcija za jamstvo posojil malim industrijskim podjetjem na Goriškem. Predsednik konzorcija Varotto je izčrpno poročal o delu odbora v njegovem prvem letu delovanja. Zahvalil se je deželni upravi za konkretno pomoč, ki jo je nudila mali industriji in nato naštel številne probleme, s katerimi se je konzorcij srečal v tem prvem letu in katere je moral rešiti. Opisal je poslovanje z bančnimi zavodi, stike z drugimi konzorciji na področju dežele, z odborništvom za industrijo pri trgovinski zbornici pri iskanju najboljšega načina za pomoč članom s kratkoročnimi krediti itd.

Predsednik Varotto je tudi naštel nove pogoje, pod katerimi je konzorciju uspelo doseči ugodnejša posojila od konzorcijskih bank za člane, ki potrebujejo garantirano posojilo. Te koristi so v glavnem v bolj pospešenem postopku, zmanjšani obrestni meri v primerjavi z običajno bančno obrestno mero in drugimi ugodnostmi.

Varotto je nato pozval vse člane konzorcija in druge zveze kategorije, naj prikažejo te koristi tudi drugim in naj jih pregovorijo, da se bodo tudi oni pridružili konzorciju. To je predvsem njihova korist, obenem pa bodo pokazali dobro voljo deželnim in drugim organom, ki konzorcij podpirajo.

Na občnem zboru so potem predložili obračun za leto 1971, ki so ga prisotni soglasno odobrili. Sledila je živahna diskusija, v kateri so številni prisotni ugotovili potrebo, da se v konzorcij pritegne še nove člane in tako okrepi v korist članov nadaljnje delovanje te ustanove z vedno novimi posegi, kjer se bo izkazala potreba.

Nad 100 milijard v goriških bankah

V poštnih hranilnih uradih v goriški pokrajini so zabeležili konec lanskega novembra naložbe v višini 13.017.000.000 lir Istočasno so bile v bankah goriške pokrajine naložene vsote v višini nad 90 milijard lir (od teh 57.000.000.000 lir naložb in prihrankov zasebnikov in podjetij). To se pravi, da je bilo pred koncem leta 1971 nad sto milijard lir naloženih v goriških bankah in poštnih uradih.

V decembru so na Goriškem protestirali 1.134 menic v skupni vrednosti 123.135.000 lir Od teh jih je skoro polovica protestiranih v mestu Gorici. Protestirali so tudi dvajset bančnih čekov v skupni vrednosti 11.158.000 lir

Z OBISKA V KANALSKI DOLINI

«Preveč stricev je pri nas...»

Obilica nastopov pevskega zbora «Planinka» iz Ukev

Predsednica je Nežica Tribuč, dirigent pa Franc Sivec

Ko smo se pozanimali, kje in kdaj bi se najbolje pogovorili z Ukvani, so nam povedali, da se tudi pri njih krčevito držijo slovenske kmečke navade ter se redno po nedeljski maši zberejo v oštariji, in nadaljujejo s petjem, za katerega so se v cerkvi ravno dobro ugreli. Napotili so nas «k pošti», kjer se ponavadi shajajo. Tisto nedeljo so svojo navado spremenili ter se preselili «k virtu» na drugi strani Ukve. «Pri virtu» so imeli dosti gostov, toda petja ni bilo, tako da smo podvomili, če smo sploh prav prišli. Zakaj so se izneverili svoji navadi, so nam povedali nekoliko kasneje, ko smo posedli za mizo ter naročili svoj kozarček.

«Lahko bi tudi danes 'eno uzdignil', pa nismo ravno najboljše volje. Utrujeni smo od prejšnje nedelje», se je opravičil možakar pri mizi. Praznovali smo pusta...

Seveda pa tudi ni bil naš namen, da bi jih silili k petju, ampak smo se raje spustili v klepet, domač in šegav, ki je imel za temo njihovo prosvetno življenje ter vprašanja, ki jih prinaša, trdno vsakdanje življenje.

«Vsako nedeljo pojemo», je povedala Nežica Tribuč, šivilja po poklicu, sicer pa požrtvovalna predsednica domačega pevskega zbora. V zadnjih letih so že precej prerajžali in prav gotovo bolje poznajo zamejske in tudi pevske zbore v domovini, kot pa oni njih. Nastopali so na reviji cerkvenih pevskih zborov v Kulturnem domu v Trstu, na Cecilijanki v Gorici, slišati jih je bilo tudi po tržaškem radiu. Njihova skupina nekaj nad 20 pevcev in pevk je bila že dvakrat na reviji slovenskih narodnih noš v Kamniku. Nekoliko bolj na koroško «vleče» njihova noša in je doživela nekaj sprememb v zadnjem času, kar bi kakšen narodoslovec lahko čimprej pregledal ter ohranil poprejšnje prvine, dokler imajo po hišah še kaj starih oblačil.

Vaje ima pevski zbor vsak teden po enkrat pod vodstvom Franca Sivca, zidarja iz Žabnic. Shajajo se pri Nežici, dirigent pa jih spremlja na harmoniji, ki so si ga sami kupili. Čeprav pojejo že dolgo let, pravzaprav vsa povojna leta, so šele prav zadnja leta prejeli nekaj deželne podpore, ki jim jo je preskrbel svetovalec odv. Drago Štoka.

Ko smo se pozanimali, kako je z mlajšimi pevci v zboru, mi je vedno tisti zgovorni možakar takoj odgovoril: «Preveč stricev je pri nas, preveč. Dekleta bi se rada omožila pri dvajsetih, fantom pa se nikamor ne mudi. Namesto da bi vasovali, jih kar v gostilno vleče, pri tridesetih pa, ko se začnejo ozirati za dekleti ni nobene več, ker jih medtem karabinjerji in financarji odpeljejo. Nekaj podobnega se dogaja v Kanalski dolini kot povsod drugje: dekletom kmečko delo ne diši, prenaporno je in najbrž tudi premalo vrže. Zato se raje ogledujejo po moških, ki jim nudijo lažje življenje.

Zelo veliko mož se je po vojni zaposlilo v Nemčiji, kjer so tudi dobro zasluži. Dandanes je še precej kmetov, nekaj pa tudi gozdarjev. Na okoli 600 prebivalcev jih je po sodbi omizja nekaj več kot polovica Slovencev.

Zelo so se pokazali zavzete za otvoritev slovenskega otroškega vrtca. Prav veliko otrok ne bi imel, ker je v vasi sploh malo rojstev. Pred tremi leti so imeli v vasi samo en krst, nekaj podobnega kot v Benečiji. Toda bolj kot število otrok je važno spoznanje domačinov, da morajo nekaj napraviti, da bo njihov rod tudi vnaprej govoril slovenski doma, v gostilni in pri maši. Domači župnik Caharija, ki je prav tako kot župnik Černut iz bližnjih Žabnic — doma iz Benečije, se potrudi, da slovenščina ni potisnjena vstran. Morda pa k temu še najbolj pripomorejo pogumni pevci. Še posebno delaven je župnik Černut v Žabnicah. Ob koncu januarja je povabil akademski pevski zbor Tone Tomšič, ki se je na poti v Bistrico v Ziljski dolini popoldne ustavil v hotelu Spartiacque. Poleg lepega stevila domačinov (povedali so, da bi bilo zvečer še več udeležencev, zlasti žensk, ki so popoldne zaposlene z živino) so bili na koncertu tudi predstavniki oblasti na čelu s trbiškim županom. Le-ta je ob tej priložnosti spregovoril celo nekaj spodbudnih besed.

Prva večja domača prireditev bo na dan domačega patrona sv. Jakoba, 25. junija, ki bo letos ravno na nedeljo. Starodavni običaj «konta» bodo opravili pod lipo pred cerkvijo. Takrat bo dekle prineslo vino, fantje pa ji bodo pripeli nagelj na prsi; veselo bo in zapeli bodo.

(Se nadaljuje)

G. V.

OKRAJNO SODIŠČE V GORICI

Pogojna obsodba dveh gostilničark ker nista prijavili jug. uslužbenk

Sitnosti zaradi napačnega prevzema priporočenega pisma - Pohujšljiva dejanja na cesti

Že večkrat se je dogodilo, da so morali nekateri Goričani, ali Goričanke, pred okrajnega sodnika in se zagovarjati pod obtožbo, da so prevzeli na delo kakšnega jugoslovanskega državljana ne da bi prej poskrbeli za predpisano policijsko dovoljenje, ki ga mora dobiti vsak tuj državljan za zaposlitev v Italiji.

Tako se je na zadnji razpravi morala zagovarjati pred okrajnim sodnikom dr. Trampusom 45-letna Silvia Crismani, ki je po rodu iz Renč sedaj pa živi v Gorici, kjer ima bar v Ul. Signorini 6. V obtožbi je rečeno, da so varnostni organi dne 30. marca lani zasačili v njenem lokalu jugoslovansko državljanko 20-letno Mirjam Prinčič iz Kozane v Brdih, ki je prišla prejšnji dan od doma in delala pri točilni mizi. Tako dekle kot gospodinja sta izjavili, da je na poskušnji in da ji bodo pozneje napravili delovno knjižico in prijavo na policiji, če bo ostala. Očividno pa to sodniku in policiji ni zadostovalo in zato je sodnik Crismanijevo obsodil na 15 dni aresta in 1000 lir globe; vendar je kazen pogojna in brez vpisa.

Podoben je bil tudi primer 76-letne gostilničarke Uršule Paulin iz Gorice, Drevored XX. septembra 138, pri kateri so kontrolni organi našli v njeni znani gostilni nedaleč od pevmskega mostu dne 16. junija lani 19-letno Karmen Štekar iz Jesenic pri Cerovem v jugoslovanskih Brdih. Ko so ugotovili, da dekle ni bilo prijavljeno na kvesturi in tudi nima delovne knjižice, so gospodinjo prijavili sodišču. Sodnik je tudi v tem primeru odmeril 15 dni aresta in plačilo sodnih stroškov; tudi ta kazen je pogojna in brez vpisa.

Pri naslednji razpravi je sodnik oprostil zaradi pomanjkanja dokazov 59-letno Natalijo Kacin vd. De Angeli iz Gorice, Drevored XX. septembra 23, ki je bila obtožena, da je podpisala prejem priporočenega pisma na ime sina Giulia Kacina in potem poslala Cesara Iudrija na pošto, naj prevzame omenjeno priporočeno pismo. Na pošti mu pisma niso izročili in so zadevo prijavili sodišču. Po pregledu vse zadeve pa je sodnik obtoženko Kacinovo in Iudrija oprostil zaradi pomanjkanja dokazov.

Najhujšo kazen, čeprav tudi to pogojno in brez vpisa, pa je prejel Claudio Sclauzero iz Gorice, Stražice, ki je bil obtožen, da je dne 25. maja in 15. junija lani na javnem prostoru v Ul. Colombo opravljal pohujšljiva dejanja v pričo neke svoje znanke. Sodnik je ugotovil njegovo krivdo in ga obsodil na 6 mesecev zapora pogojno in brez vpisa.

Drž. tožilec odv. Sorrentino; sodnik dr. Trampus; zap. dr. Capussotto.

Spet nova (32.) številka novogoriške revije «Srečanja»

Pred kratkim je izšla zadnja številka revije «Srečanja», v kateri je mnogo zanimivih člankov, še posebno za nas zamejske Slovence, ker od blizu obravnavajo našo problematiko.

V začetku se Silvano Devetak spoprijema z družbeno - političnimi problemi v Sloveniji ter z ustavnimi dopolnili, ki so bila sprejeta pred kratkim.

Bogdan Žorž je pripravil zanimivo statistiko o mladinskem prestopništvu v novogoriški občini od 61. do 70. leta. Pisec povezuje povečanje mladinskega prestopništva z večjo industrializacijo mesta. Ugotavlja pa, da je to sploh kriza velikih industrijskih mest.

Komur ugaja kritična filozofija, temu bo tudi gotovo ugajal članek Rastka Močnika, ki skuša na znanstveni osnovi utemeljiti koncept množične kulture.

Še posebno zanimiv za nas goriške zamejce je razgovor Goraz da Vesela o Kulturnem domu v Gorici. V tem razgovoru so obrazložene vse težave, ki so nastale ob načrtih za Kulturni dom, njegov namen ter funkcija, ki mu bo dana v širjenju kulture med goriškimi Slovenci.

Viktor Orel je orisal v zgodovinskem okviru razvoj Slovencev v Benečiji, in njih sedanji položaj. Pokazal je tudi krivice, ki so jih morali trpeti in ki trpijo še danes.

O italijansko - jugoslovanski obmejni situaciji govori v svojem prispevku Franco Demarchi. Tudi ta pisec se oslanja na statistične podatke, ki nam jasno pokažejo obraz in probleme obmejnega prebivalstva.

Mimo teh je v «Srečanjih» še mnogo drugih literarnih člankov, portretov Jožeta Srebrniča Andreja Žnidarčiča, Milana Klemenčiča ter zapiskov, ki so po svoji vsebini zanimivi predvsem za tukajšnje zamejsko prebivalstvo.

Kino

Gorica

VERDI ob 17.15 «Soffio al cuore», Lea Massari, V. Ferreux. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

CORSO ob 17.00—22.00: «La Betia, ovvero in amore per ogni gaudenza ci vuole sofferenza», N. Manfredi in R. Schiaffino; kinemaskopski film v barvah; mladini pod 14. letom vstop prepovedan.

MODERNISSIMO ob 17.15: «La ragazza condannata al piacere», F. Anderson in D. Sundh. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

CENTRALE ob 17.15—21.30: «E' tornato Sabata... ha chiuso un'altra volta!» Lee Van Cleef in A. Incontrera; kinemaskopski film v barvah.

VITTORIA ob 17.15—21.30: «Notti boccaccesche di un libertino», barvni kinemaskopski film; mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO ob 17.30: «Oceano», barvni dokumentar Folca Quilici

ECCELSIOR ob 16.00: «Gli sposi dell'anno secondo», Jean Paul Belmondo in M. Bouquet.

PRINCIPE ob 17.30: «Unico indizio, una sciarpa gialla», F. Donau in F Langella. Kinemaskop v barvah.

SAN MICHELE ob 17.30: «Wyoming, terra selvaggia», G. Forrest. Walt Disneyev film v barvah.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Pride Sabata», italijansko-španski barvni film — ob 18. in 20.

SVOBODA (Šempeter): «Barquero», angleški barvni film — ob 18. in 20.

PRVAČINA: Danes zaprto.

RENČE: «Norost», italijanski barvni film — ob 19.

ŠEMPAS: «Zasebno življenje Sherlock Holmesa», angleški barvni film — ob 19.30.

DESKLE: «Prerija časti», ameriški barvni film — ob 19.30.

KANAL: «Operacija grom», ameriški barvni film — ob 20.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je v Gorici odprta lekarna Cristofoletti, Travnik, tel. 29-72.

ČEZ DVA MESECA POJDEMO NA VOLITVE

Kako zapletena in tudi draga je ta operacija

Samo za obvezne tiskovine in formularje porabijo v vsej državi okoli 2.000 ton papirja - Letaki, plakati in drugi tiskani material strank tu ni vštet

Čez dobra dva meseca bomo šli na volitve, da bi izvolili nove poslance in senatorje. Volilna pravica je velika pridobitev, hkrati pa tudi velika dolžnost slehernega državljana, da v smislu svojega svetovnega nazora in življenjskega koncepta pravilno izbere človeka ali stranko, ki naj vodi in usmerja razvoj v deželi. To odločanje o politični usmeritvi je za slehernega državljana sicer zelo kratko, ker traja le tistih nekaj trenutkov, kar jih volivec prebije v volilni kabini. Sicer pa tudi volitve trajajo le eden ali komaj poldrugi dan. Posledice volitev, konkretneje posledice volilnih rezultatov pa trajajo leta. Od tod tudi pomembnost tega dogodka. Za tistim kratkim hipom v volilni kabini in za poldrugim dnevom pa so dolge priprave tehničnega značaja. S temi se bomo na kratko ukvarjali.

Brž ko je Andreotti v senatu izgubil bitko in dobil nezaupnico in brž ko so predsednik senata Fanfani, predsednik poslanske zbornice Pertini in predsednik republike Leone podpisali dekret o predčasni razpustitvi parlamenta, so se na notranjem ministrstvu že začele tehnične priprave za prihodnje volitve. Toda teh priprav je toliko, da zajamejo tudi vrsto drugih ministrstev in ustanov, kar bomo skušali na kratko prikazati.

Notranje ministrstvo poveri nekaj dolžnosti tudi *zunanjemu ministrstvu*, ki da na razpolago svoje konzularne sedeže za povezavo emigrantov z domovino, oziroma za olajšanje njihovega potovanja na volitve v svojo domovinsko občino.

Ministrstvo pravosodja da na razpolago veliko svojih sodnih funkcionarjev. Za volitve poslanske zbornice ustanovi ministrstvo za pravosodje osrednji vsedržavni urad, nadalje okrožne urade, za volitve v senat pa ustrezne deželne in okrožne urade. Nadalje ministrstvo pravosodja oziroma njegove periferične ustanove imenujejo predsednike volilnih sedežev.

V proces parlamentarnih volitev se vključi tudi *zakladno ministrstvo*, ki mora zagotoviti sredstva za kritje stroškov volitev, hkrati pa mora poskrbeti za dobavo vsega tehničnega materiala za osrednje in periferične volilne sedeže in urade. Nadalje mora to ministrstvo dati na razpolago svoj poligrafični zavod za tiskanje plakatov, publikacij, seznamov, volilnic in vseh drugih tiskovin, ki so potrebne za volitve.

Med nalogami, ki jih prevzame nase pri volitvah *obrambno ministrstvo*, sta tudi naloga vzdrževanja reda v času volitev, posredno tudi čuvanje volilnih sedežev ter povezovanje odročnih krajev s središči v primeru hujših vremenskih neprilik.

V priprave na volitve in v izvajanje volitev samih se mora vključiti tudi *ministrstvo za šolstvo*, ki mora dati na razpolago šolske prostore, v katerih uredijo volilne sedeže in urediti pouk tako, da so učilnice v dneh volitev prazne. Končno morata sodelovati celo *prometno ministrstvo* ter *poštno ministrstvo*. *Prometno ministrstvo* mora sodelovati pri volitvah s tem, da zagotovi dovolj prometnih sredstev za prevoz volivcev v njihove volilne občine in to «v posebnih pogojih». Mišljeni so v tem primeru predvsem stotisoči italijanskih izseljencev, ki pridejo v dneh volitev v domovino na volitve in imajo pri tem posebne popuste. *Ministrstvo za pošte* pa poskrbi za olajšano in hkrati učinkovito telefonsko in telegrafsko povezavo med občinskimi, pokrajinskimi, in deželnimi središči, skratka za to, da se v dneh volitev morejo funkcionarji, ki jim je na skrbi potek volitev, laže in pospešeno dogovarjati o poteku operacij.

Seveda pa ima pri tem največ dolžnosti in nalog *notranje ministrstvo*, ki smo ga omenili že v začetku. To ministrstvo mora namreč koordinirati dejavnost ostalih ministrstev. Med posebnimi dolžnosti notranjega ministrstva je dolžnost izpolnjevanja in kontrole vsemi notranjega ministrstva je dolžnost notranjega ministrstva dostava volilnih potrdil, volilni uradi notranjega ministrstva sestavljajo tudi besedila formularjev vseh volilnih dokumentov, od plakatov, do seznamov kandidatur, formularjev, zapisnikov, volilnic in drugih listin, ki jih je zelo veliko. Ker je bilo odveč navajati vse formularje in tiskovine, ki so v zvezi z volitvami, bomo navedli samo en podatek: za razne publikacije, plakate in tiskovine, vštevši sem volilnice, zahtevajo enkratne volitve nad 2.000 ton papirja, seveda samo tistega papirja, ki je neposredno povezan z volitvami.

Gornji podatki nam bodo bolj razumljivi, če upoštevamo dejstvo, da je v vsej državi 67.670 volilnih sedežev, da dobi sleherni sedež svoj «paket» listin in tiskovin, ki vsebuje seznam kandidatov, celo vrsto listin in tiskovin, začenši s seznamom kandidatov pa do poslednjega seznama volilnih upravičencev.

Navedli smo nekaj podatkov, ki nam posredno dokazujejo, kako obsežna je operacija, ki ji pravimo parlamentarne volitve. Zato smemo ponovno reči, da svojo državljansko dolžnost opravimo v nekaj trenutkih, da pa je za vsem tem ogromno priprav.

Največji atomski pospeševalnik imajo ZDA

NEW YORK, 3. — Nekaj let so imeli največji atomski pospeševalnik Sovjeti. Nato so še večjega zgradili Francozi in Švicarji na meji med Švico in Francijo. Prednost tega pospeševalnika je bila in je v tem, da z manjšim obsegom dosega večje rezultate, ker je bil izdelan v obliki velike osmice. Sedaj pa imajo največjo tovrstno napravo na svetu Američani in sicer v kraju Batavia, kakih 50 km od Chicaga. Za gradnjo te naprave so porabili nič manj kot 250 milijonov dolarjev, to se pravi okoli 150 milijard lir. Na tem pospeševalniku so prav te dni dosegli izredno pomemben znanstveni dosežek. Skozi pospeševalnik so pognali snop protonov in z njim dosegli največjo energijo, kar jih je kdajkoli mogel ustvariti človek na umeten način, namreč energijo 200 milijard elektrovoltov, kar je trikrat več kot so kdajkoli dosegli Sovjeti v svojem največjem pospeševalniku v Serpuhovu.

Pomočnik direktorja tega ameriškega znanstvenega laboratorija dr. Edwin Goldwasser je ob tem uspehu rekel, da bodo že v prihodnjih tednih sedanji uspeh krepko presegli, ker bodo prav gotovo dosegli tudi 500 milijard elektrovoltov.

Ta poskus predstavlja konkreten dokaz, da je bilo pametno zgraditi to mogočno elektronsko napravo za nadaljnje prodiranje v tajnosti prirode, v konkretnem primeru za raziskovanje «fizike visokih energij», kot je dobesedno rekel dr. Goldwasser, ki je tudi mnenja, da se bodo veliki gradbeni stroški celo izplačali, kajti s tem, da bodo dosegali vedno višje ravni in vedno večje rezultate, bodo vedno bolj poglabljali poznavanje tvarine in vedno bolje razčlenili atom.

«GORJANSKE BAJKE» ZA 8. MAREC

Na dan 8. marca, torej na mednarodni praznik žena bodo gojenci in gojenke srednje baletne šole ljubljanskega Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje izvajali v dvorani Kulturnega doma balet GORJANSKE BAJKE. Balet je izveden na glasbo pred nekaj leti umrlega slovenskega skladatelja Marjana Kozine. Zrežiral pa ga je Henrik Neubauer, koreografsko so ga postavili prof. Lidija Wisiakova, Mercedes Dobršek, Gorazd Vošpernik in Henrik Neubauer. Marjan Kozina je pobudo za svojo glasbo našel v znanem delu Janeza Trdine «Bajke in povesti o Gorjancih».

PREGARJE IN PREGARSKI ZIDARJI

Med prvimi v Osvobodilni fronti in tudi prvi brkinski partizani

V času fašizma najbolj aktivni v odporu proti raznarodovanju

XIV.

Po letu 1932 je sicer prišlo na Primorskem do določenega oživljanja gradbene dejavnosti: začeli so zidati vojašnice v Il. Bistrici, na Pivki in v Podgradu. Kmalu potem so začeli graditi tudi Mussolinijevo obrambno črto: Reka-Snežnik-Postojna in dalje do Vršiča. In tudi ceste. Našim zidarjem pa to ni prineslo pomembnega izboljšanja, saj so jih kot nezanesljive Slovence odklanjali celo pri vojašnicah, pri utrjevalnih delih pa jih sploh niso sprejemali na delo.

Zaposlili so se v glavnem le pri gradnjah cest, pa tudi tam so jih izpodrivali Italijani iz južne Italije, ki so jim podjetniki plačali 1 liro več kot našim zidarjem, čeprav so po storilnosti zaostajali za našimi, zato so množično prihajali v naše kraje. Zaradi pomanjkanja zaposlitve doma sta se zidarja Anton Konestabo-Volinov in Jože Konestabo-Jurjev odločila 1936. za delo v Abesiniji, toda nista vzdržala niti dve leti. Oba sta zbolela in se vrnila. Bila je to mračna doba, polna revščine in pomanjkanja, ki mu ni bilo videti konca. Vendar naši ljudje, posebno zidarji, niso obupali. Vztrajno in z vsemi sredstvi so se borili proti revščini in potujčevanju.

Mnogi zidarji so se zaposlili pri gradnjah v Il. Bistrici in v Podgradu in vsak dan ob pomanjkljivi hrani, v slabi obleki ter iztrošeni obutvi pešačili po blatnih poteh od 4 do 6 ur na delo in z dela domov, čeprav je deževalo, snežilo in je pihala ledeno mrzla burja, medtem ko so druge zidarske skupine vztrajno iskale delo po vaseh od Reke do Trsta in od Postojne do Buzeta ter ga prevzemale po izredno nizkih cenah. Živeti je bilo pač treba, čeprav bedno. Lakota, tuberkuloza in druge bolezni so kosile starejše in otroke, ki so hodili bosi, lačni in razcapani po blatu, snegu in ledu v šolo, v kateri so bili podvrženi poitalijančevanju s poniževalnimi pritiski in sramotnim ravnanjem posebno izbranih fanatičnih fašističnih učiteljev samo zato, ker so slovensko čutili.

Aktivni odpor proti poitalijančevanju se je prav med zidarji hitro širil. Že v letih od 1925 do 1926 so fantje, ki so šli na nabor, pod vodstvom zidarja Antona Konestaba-Volinovega izobesili slovensko zastavo. Leto ali dve pozneje, ko so delali «Pri CIBRU» v Trnovem so slovensko trobojnico razobesili na tovarniški dimnik v Kosezah, potem pa še na grič «Stražica» (kota 721) nad Il. Bistrico. Povezali so se tudi z organizacijo TI GR. Osebno se je Anton Konestabo seznanil z Danilom Zelenom in Viktorjem Bobkom. Pod njihovim vplivom se je hitro krepilo protifašistično razpoloženje najširših množic. V takratni protislovenski histeriji fašističnih oblastnikov, v kateri so izključevali iz šol slovenščino, ukinjali slovenske časnike in organizacije, so najprej izgnali iz vasi slovenskega učitelja Petarosa; aprila 1928 pa tudi župnika Jožefa Škodo. Oba sta bila zavedna Slovenca in med vaščani priljubljena. Župnik Škoda je ob odhodu rekel, kot se spominja Antonija Butinar, naslednje: «Tisti, ki so mene pregnali, bodo tudi sami pregnani!» To se je zgodilo 1943. leta. V vasi je deloval izredno uspešno velik pevski zbor, ki ga je vodil vaščan Lovrenc Zadnik. Ta je z domoljubnimi pesmimi spodbujal ljudstvo v protifašističnem odporu, ga moralno krepil.

V takem razpoloženju Brkincev je izbruhnil v začetku septembra 1928 ob praznovanju vaškega praznika množični upor v Zajelšju. Tedaj so pregarski fantje in dekleta ter ostali prebivalci Zajelša napadli italijanske finančne stražnike in karabinjerje, jih razorožili, pretepli in pregnali iz vasi, čemur je sledil šestmesečni lov krivcev po Brkinih, v katerem je sodelovalo veliko karabinjerjev in policistov. Nato je 1929 sledil zloglasni proces na Reki.

Pobudniki in najbolj aktivni sodelavci v vseh protifašističnih akcijah so bili mladi zidarji in njihovi pomočniki: Štefan Zadnik-Urbanovčev, Anton Konestabo-Valinov, Alojz Paropat-Terezin idr. Poslednja dva sta se tudi najbolj vztrajno in uspešno izmikala policijskim prizadevanjem, da bi ju prijeli. (42) Končno sta se ob razpisu glavne razprave vendarle sama javila sodišču in bila obsojena na 18 mesecev zapora. Vendar se z njihovo obsodbo odpor ni nehal, pač pa se je še bolj zaostroval in širil.

Ob zaključku opisa te mračne dobe velja še dodati, da se je po letu 1932 zidarska obrt vendarle spet nekoliko opomogla, kar je treba pripisati zaposlitvi zidarjev pri gradnji cest in nekoliko oživljenim gradnjam na kmečkem podeželju, na katerem so se po 1935. letu razmere vendarle nekoliko izboljšale. Spet se je oprijelo zidarstva precej mladih moči. Okoli leta 1935 do 1940 se je na Pregarju stalno ukvarjalo z zidarstvom 77, občasno pa še najmanj 25 aktivnih moških prebivalcev. (43) Med temi je bilo 12 mojstrov: Franc Butinar-Mesnarjev, Jože Male-Čonkar, Miha Dodič-Jeshar, Jože Konestabo-Jurjev, Anton Konestabo-Ščoparin, Jože Konestabo-Financov, Mihael Zadnik-Paliskov, Anton Konestabo-Valinov, Franc Samsa-Šemek, Jože Konestabo-Vrtnar, Matija Frank-Kuret, Jože Bubnič-Škarić in Jože Poropat-star. Terezin.

Zaposlitev v zidarstvu je bila za mnoge edini izhod, edina življenjska pot, saj druge možnosti na Pregarju skoraj ni bilo. Večina delavcev je sicer nestalno delala le od 3 do 6 mesecev v letu, le dobra tretjina je bila zaposlena od 8 do 9 mesecev, saj dela ni bilo vedno na voljo, zimski čas pa je bil že po tradiciji neizkoriščen zaradi mraza, deževja in snega.

Kot so bili pregarski zidarji pred obema vojnama in med njima najpomembnejši nosilci gospodarskega napredka in boja proti poitalijančevanju, tako so se tudi 1941. leta prvi vključili v organizirano NOB. Že v prvem odboru OF, ustanovljenem decembra 1941 na Pregarju, srečamo med 3 člani 2 zidarja: Jakoba Maleta in Mihaela Butinarja ter pleskarja Mihaela Bubniča-Spilarjevega. Tudi prvi partizani so se 12. novembra 1941 najprej ustavili pri zidarju Jakobu Zadniku-Bognarju.

MAKS ZADNIK

(Nadaljevanje sledi)

(42) Ustni izjavi Antona Konestaba in Alojza Paropata piscu.

(43) Pregled aktivnega prebivalstva, sestavljen po osebnem poznavanju pisca.

Ob osvoboditvi so se Pregarci lotili obnove. Najprej so udarniško obnovili cesto.

Nekdo je temu dečku rešil življenje. Si bil ti?

Ta deček je bil eden tolikerih, katerih življenje je viselo na nitki. Nekdo ga je rešil, ker je pravočasno dal kri.

Nekdo kot ti, kot toliko drugih. Nekdo v starosti od 18. do 60. leta. Preprost človek s svojimi problemi družine, dela, študija. Prav kot ti.

Lahko si bil ti, če si med tistimi 500.000, ki so se odzvali pozivu in dali kri.

Da, 500.000 oseb se je odzvalo. Toliko drugih pa je našlo kakršenkoli izgovor, češ da ne utegnejo, da jih boli glava, če dajo kri, ali pa da se bo že našel nekdo, ki bo dal kri.

Ali pa so skušali najti kak drug izgovor. Enega tolikerih izgovorov, ki jih ljudje najdejo v podobnih primerih.

Če bi bilo odvisno od njih, bi ta deček morda že ne bil med živimi.

Tudi zaradi njihovega obnašanja je stanje v bolnišnicah tako težavno, da v nujnih primerih postane kirurški poseg dramatičen (često se preprost incident spremeni v tragedijo), da je življenje tistih, ki potrebujejo stalne transfuzije krvi (in takih otrok je veliko), tako negotovo.

Kajti v Italiji se stalno čuti potreba po krvi. Malo je namreč tistih, ki jo dajo (le eden na sto), in toliko jih je, ki bi jo lahko dali, pa je ne dajo.

Ali imaš še kak izgovor?

Do včeraj bi lahko hlinil, da tega nisi vedel.

Danes je to vedno težje.

Potreba po krvi je vedno večja. Čakamo te.

Kri se daje, koder je ta znak

PUBBLICITÀ PROGRESSO

Campagne di utilità sociale promosse dalla Confederazione Generale della Pubblicità.

HOROSKOP

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Nepričakovani uspehi, ki bodo plod vaše iniciative. Možen velik zaslužek. Razumevanje v družini.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Primerno razpoloženje za vsakršno delo. Zvečer se boste z nekom sestali. Verjetno bo to ljubezenski zmenek.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Ne rinite v družbo, kjer bi vam vaša nervoza mogla škodovati. Niste sposobni kontrolirati svoja občutja.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) V finančnih zadevah bodite previdni. Vaša bilanca ni najboljša. Novo prijateljstvo.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Dopoldne se boste sprli s poslovnimi tovariši, že popoldne se bo vse izgladilo. Spremeniti boste morali svoje načrte.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Ne zavajajte prijateljev v zadeve, ki nimajo možnosti za uspeh. To naj velja tudi za vas same.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Ne spuščajte se v diskusije. Bodite raje potrpežljivi. To bi veljalo tudi za morebitna nesoglasja v družini.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Če se ukvarjate s poslovnimi zadevami, bodite previdni. Pazite tudi na svoje besede, ki so često ostre.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Odločati boste morali in to zelo na hitro. Šlo bo za večjo stvar. Pokažite razumevanje do želja ljubljene osebe.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Ukvarjati se boste morali s problematiko vaših sodelavcev. Vsestransko ravnotežje v čustvenih zadevah.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Z dobro voljo boste izpeljali do konca delo, ki vam je zelo pri srcu. Srečo boste imeli tudi v igri.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Sporti s sodelavci bi mogli pokvariti uspeh vašega poslovanja. Bodite praktični pri delu, vendar ne zanemarjajte estetske plati.

TONE SVETINA

326.

UKANA

TRETJA KNJIGA

«Na žalost ima poročnik prav,» je pritrdil Kante, nekoliko bled in že izčrpan, ter skušal pravno in politično dokazati nevarno tveganje.

«Tudi vi ste preplašeni,» je dejal šef zaničljivo. «No, ali je še kdo, ki misli, da smo šli predaleč?!»

Vsi so molčali. Jedko je nadaljeval:

«Ne nekaj sto! Nekaj tisoč bi jih lahko vrgli iz postelj in spravili s sveta, pa ne bi iztrebili vseh, ki so umazani z grehom. Mi moramo biti zunaj strahu, če smo se lotili bogaboječih del. Nas bo sodil samo bog in nihče drug.»

«Ne vem, če je prav, da smo ostrejši od Nemcev. Ljudje so zapeljani, neuki nasedajo propagandi,» je skušal miriti Kante. «Vojna se obrača tako, da so ljudje upravičeno zmedeni.»

«Vi ste čisto zmešani! Sit sem vašega zaplotniškega človekoljublja. Prav zato, ker smo pred koncem vojne, smo še posebej dolžni znebiti se najnevarnejših. Nobenega od vas ne prosim, da bi sprejel križ na svoja ramena. Nosil ga bom sam. Še imam ljudi, ki bodo to storili z zadoščenjem. Vas potrebujem samo zato, da mi boste pomagali naglo izbirati najnevarnejše. Tiste, ki ne bodo zaslišani in ne bo nič zapisano o njih. To so ljudje, ki so se jim Nemci po moji zaslugi odrekli pod enim samim pogojem: da izginejo brez sledu!»

Po hodniku so zadoneli odsekani koraki. Na vrata je ostro potrkalo, ko da tisti, ki je pred vrati, ne prosi za vstop temveč veleva, naj skočijo pokonci in stisnejo pete skupaj.

Vstopil je major Wolf in z njim trije ljudje z rokami na pištolah. Ti so obstali ob vratih. Major se je razgledal po zadimljenem prostoru in preletel z očmi vsakega posebej.

«Sedite, gospodje!»

«Izvolite, gospod major!» mu je Hacin takoj ponudil stol. «Oprostite, malo smo se okrepčali in se pogovorili, kako bi vnaprej izvedli vaše zamisli.»

Wolf ga je prezirljivo pogledal.

«Moje zamisli, gospod? Te izvajam sam. Za vas bo dovolj, če boste lahko izvajali svoje.»

«Nisva se prav razumela, gospod major,» se je skušal opravičevati Hacin v najponižnejšem tonu. «V mislih imam navodila vašega poverjeništva.»

Wolfu je bil ta človek zoprn že na pogled, čeravno je bil uporaben. Ni bilo prvič, da mu je pokazal odkrit prezir — tudi zaradi tega, ker ga je za njegovim hrbtom uporabljal general in mu ga nekajkrat stavil celo za zgled gorečnosti. Zato je svoje odnose z njim urejeval prek ljudi z izpostave.

«Se že prav razumeva! Če pa se vam slučajno zdi, da se ne, vam bom to v kratkem pojasnil.»

«Izvolite, gospod major! Utrujeni ste, hočete kavo, vino ali kaj prigrizniti?» je ponujal šef.

Valjhun je vedel, kako si je Hacin kupoval nemško naklonjenost s prirejanjem gostij, na katere je vabil tudi bogaboječa dekleta. Ni razumel, kaj je razkačilo Wolfa in zakaj mu oči tako nevarno žarijo.

Tudi temni možje z mrtvaškimi glavami na kapah in z rokami na pištolah so mu šli na živce. Zdelo se mu je, da bi jih najraje pobili vse od kraja.

Wolf je popil skodelico močne kave in se odžejal s kozarcem vina. Da bi pregnal nerazpoloženje, se je izzivalno zarežal:

«Pravite, da ste pometli po mestu?»

«Tako se nam zdi, gospod major. Z vašo pomočjo, seveda.»

«Ali ne z božjo?»

«Tudi z božjo, gospod major.»

«Mislite reči, s cerkveno ali s škofovsko? Kaj pa v vaši lastni hiši, je pometeno ali ne?»

Na to Hacin ni znal odgovoriti. Malčali so tudi drugi in čakali, s kakšnim orožjem bo nastopil vražji major, ki ga tudi nemški prijatelji šefa niso marali.

Obrazi Hacinovih mož so se napeli v pričakovanju. Prostor je napolnila soparica kot pred nevihto.

«Ali se spomnite, gospod Hacin, da sem vas že pred letom dni opozoril na nekatere pomanjkljivosti vašega urada in dela? Skozi vaš lonec so curljale skrivnosti naravnost v nasprotnikova usta.»

Hacin je pobledel. Glas se mu je tresel.

«Gospod major, to ne more biti. Ne izključujem prezidentovega urada, toda politična policija je napravila vse, kar je mogla!»

Wolf je zapičil svoje prodorne oči v njegove in nadaljeval, kot bi ga tolkel s pestmi:

«Niste iskreni! Ali želite, da bi vas imel za lažnika? Izdajalec je v vašem uradu! Tu med vami sedi.»

«Kako, izdajalec?» je zavrnil Hacin.

«Juda Iškarjot je med vami. Sovražnikov agent, če hočete, da se izrazim strokovno.»

Umolknil je in jih pustil, da novico prebavijo.

V sobi je nastala grobna tišina, v kateri so slišali utrip lastne krvi. Iznenada pa so se zarezali v ozračje zamolkli kriki, podobni živalskemu tuljenju. Prihajali so iz kleti.

«Kdo je?» se je zdrznil Hacin.

«To se pogovorite vi med seboj, sicer vas moram vse skupaj aretirati. Dali smo vam proste roke, zdaj pa vas moramo še reševati...»

Zdaj je tišino presekal Wolf z vprašanjem:

«Kdo od vas se je podpisoval z ilegalnim imenom Lea?»

Sedeli so kot hipnotizirani. Motril jih je, kako drug drugega prebadajo s pogledi — nezaupanjem, in jih pustil, da so se utrudili.

Potem je uprl svoje zelene oči v obraz, ki je bil bled, vendar povsem miren, in dejal, kot bi stiskal iz sebe strup:

«Dr. Kante, zavesa je padla! Tovariš Lea, dolgo ste nas vodili za nos in preveč ste se zanesli na komunistično trdnost. Izdal vas je eden najbližjih.»

Hacinu je bilo, kot bi se prebujal iz hudih sanj. V glavo mu je udarila vsa kri. Presenečenje je bilo tako močno, da mu je beseda zastala v grlu. S slepim sovraštvom je oplazil svojega pomočnika, ki ga je gledal prav tako kot vsak dan, ko ga je poklical na posvet in mu dajal naloge, ali takrat, ko se je vpričo njega navduševal za bojujočo se cerkev...

Dr. Kante se je rahlo smehljal. To je bil nasmeh umirajočega gladiatorja, potem ko je zasadil trizob imperatorju v trebuh. Pogled mu je zdrsnil od treh oboroženih, ki so srepeli vanj in držali roke na pištolah, na svoj pas s pištolo. Nato je pogledal Wolfa.

«Ne poslabšujte si položaja in ne poskušajte ničesar,» je rekel Wolf.

Medtem si je Hacin opomogel od šoka. Vstal je, izvlekel pištolo in jo nameril pomočniku naravnost v srce.

«Aretirani ste, dr. Kante!»

Potem je s tresočimi rokami odprl predal, da bi poiskal lisice.

«Ne trudite se, vi niste nikoli pripravljeni na nemogoče!» je jedko dejal Wolf, segel v žep in mu vrgel na mizo jeklene zapestnice «Made in Germany GSP» «Mi moramo vedno misliti na vas!»

Kante je vdano stegnil roke in čakal, da mu jih je Hacin stisnil z jeklenim obročem.

Valjhun je bil zaprepaden. Neštetokrat se je pomenkoval s Kantetom in mu zaupal mnogo vojaških in še več družinskih skrivnosti.

Major Wolf je zravnal hrbtenico in dejal:

«Mi odhajamo. Prepuščamo vam, da sami razčistite med seboj. Pričakujemo poročila o preiskavi.»

Obrnil se je k Hacinu in ga strmo pogledal:

«Gospod, vam pa svetujem, da se malo manj ukvarjate

DOMAČI ŠPORT

DANES

SOBOTA, 4. MARCA 1972

ODBOJKA

MOŠKA B LIGA

21.15 v Trstu, Ul. della Valle
Bor — Gritti

* * *

1. MOŠKA DIVIZIJA

21.00 v Gorici, telovadnica UGG
Dom — Il Pozzo

* * *

NAMIZNI TENIS

DRŽAVNI TURNIR

15.00 v Vidmu
Nastopata tudi Kras in Sokol

* * *

JUTRI

NEDELJA, 5. MARCA 1972

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Križu
Muggesana — Zarja

* * *

15.00 v Trstu, Drev. Sanzio
CMM Sauro — Vesna

* * *

15.00 v Trstu, Sv. Sergij
Flaminio — Breg

* * *

15.00 v Štandrežu
Juventina — Aurisina

* * *

3. AMATERSKA LIGA

15.00 v Padričah
Primorec — Giarizzole

* * *

15.00 na Proseku
Libertas Barkovlje — Union

* * *

10.30 na Proseku
Libertas Prosek — Olimpija

* * *

8.30 v Trstu, Ul. Flavia
Libertas Rocol — Primorje

* * *

MLADINCI

13.30 na Proseku
Primorje — CGS Općine

* * *

NARAŠČAJNIKI

12.15 v Trstu, Drev. Sanzio
S. Giovanni — Union

* * *

11.00 v Križu
Vesna — Fortitudo

* * *

12.15 na Proseku
Primorje — Ponziana

* * *

10.30 v Dolini
Breg — Costalunga

* * *

ODBOJKA

ŽENSKA C LIGA

10.30 v Gradišču
Torriana — Sloga

* * *

1. MOŠKA DIVIZIJA

16.00 v Pordenonu
Pordenonese — Sloga

* * *

MLADINKE - deželno prvenstvo

9.00 v Vidmu
Nastopa tudi Sokol

* * *

KOŠARKA

MOŠKA D LIGA

11.00 v Benetkah
Lido Spina — Bor

* * *

MLAJŠI MLADINCI

11.00 na Općinah
Polet — Ricreatori

* * *

NARAŠČAJNICE

11.00 v Miljah
Interclub — Polet

* * *

NAMIZNI TENIS

DRŽAVNI TURNIR

8.30 v Vidmu
Nastopata tudi Kras in Sokol

* * *

SMUČANJE

TRŽAŠKO PRVENSTVO

8.30 v Sappadi
Sodeluje tudi SPDT

V PRIJATELJSKI NOGOMETNI TEKMI V ATENAH

Danes Grčija-Italija

ATENE, 3. — Trener italijanske nogometne reprezentance je nocoj izjavil, da Rivera ne bo igral proti Grčiji. Na njegovem mestu bo nastopil Sala. Rivera se je ponesrečil že prejšnjo nedeljo v tekmi proti Sampdorii.

V Atenah vlada veliko zanimanje za jutrišnje srečanje s slavnim moštvom, kot je italijansko. Grke še peče poraz, ki so ga utrpeli proti Nizozemski, takoj potem, ko sta se kluba AEK in Panathinaikos odlično uvrstila na raznih pokalnih tekmovanjih.

Italijani so danes nekoliko trenirali, toda igrišče je bilo izredno slabo zaradi močnega deževja. Valcareggi meni, da bodo Grki trd nasprotnik: «Spomniti se moramo na tekmo, ki so jo odigrali proti Angležem, kjer so se odlično izkazali. Proti Nizozemski pa so manjkali kar štirje standardni igralci.»

Stadion je že ves razprodan. Računajo, da si bo tekmo ogledalo okrog 50.000 gledalcev.

Italija bo (brez Rivere) nastopila v naslednji postavi: Zoff, Burgnich, Facchetti, De Sisti, Rosato, Cera, Mazzola, Benetti, Boninsegna, Sala, Riva.

Postava Grčije: Hristidis, Dimitriu, Anghilis, Sinetopulos, Toskas, Sarafis, Kudas, Papajoannu, Antoniadis, Damasos, Pomonis.

Totocalcio

Arezzo - Livorno	1	
Bari - Monza	1	
Catania - Palermo	1	X 2
Foggia - Ternana	1	
Genoa - Reggiana	1	X 2
Lazio - Cesena	1	
Modena - Lazio	1	X
Perugia - Brescia	1	
Sorrento - Reggina	1	
Taranto - Novara	1	X
Padova - Lecco	1	X
Parma - Spal	1	
Lecce - Brindisi	1	X

AMATERSKE NOGOMETNE LIGE JUTRI

Naporne tekme za naše igralce

2. amaterska liga

Nedeljsko osmo povratno kolo bo zelo naporno za vse naše enajsterice.

MUGGESANA — ZARJA

Bazovci bodo igrali v Križu proti Muggesani, ki je v nedeljo nepričakovano premagala ekipo CMM. Ta uspeh je miljski ekipi nedvomno vlil poguma in upa tudi jutri na zmago. Zarja je tudi v dobri formi in nima več velikih skrbi z lestvico. Obe moštvi sta dobro pripravljeni in tekma bi morala biti zanimiva.

CMM — VESNA

Križani bodo gostovali pri močni ekipi CMM, ki je v nedeljo okusila grenkobo poraza. Tržačani se bodo prav gotovo skušali maščevati, poleg tega pa imajo z Vesno odprt račun, saj so v prvi tekmi morali pustiti Križanom točko. Ta nastop bo za Vesno naporen, ni pa izključeno, da ji bo še enkrat uspelo prekrižati nasprotniku račune.

JUVENTINA — AURISINA

Štandrežci bodo sprejeli v goste žilavo Aurisino, ki igra trenutno pod svojimi sposobnostmi. Njen cilj bo brez dvoma vsaj osvojitev točke. Položaj Štandrežcev je po zadnjih nastopih nekoliko dvomljiv, potrebujejo pa točke, ki si jih bodo morali s težavo priboriti.

FLAMINIO — BREG

Brežani bodo igrali proti Flaminiu, ki je trenutno tretji na lestvici. Igralec Brega Race meni o tekmi tole: «Zavedamo se, da je Flaminio nevaren nasprotnik. Vseeno pa upamo vsaj na točko, kar je zadnje čase za nas postal že «običaj». Za varen položaj na lestvici pa potrebujemo še vsaj dve ali tri točke. Menim, da jih ne bo težko doseči v preostalih srečanjih».

3. amaterska liga

Skupina N

PRIMOREC — GIARIZZOLE

V Padričah se bodo Trebenci spoprijeli z Giarizzolami, ki niso izpolnile pričakovanj letošnje sezone. Tržačani so računali na napredovanje, do sedaj pa niso šli preko tretjega mesta. Trebencem pa srečanje ne povzroča preglavic, saj so proti močnejšemu nasprotniku vedno igrali dobro. Ostali pari: Libertas S. Marco - Devin in Roianese - Cartimavo.

Skupina O

LIBERTAS BARKOVLJE — UNION

Union bo proti Barkovljanom igral na Proseku. Libertas se poteguje za drugo mesto lestvice, zaradi česar si ne sme dovoliti nobenega spodrsljaja. Podlonjerci upajo vsaj na točko.

LIBERTAS PROSEK — OLIMPIJA

Igralec Olimpije Edi Bezin meni o tekmi s Prosečani naslednje: «Nedeljski nasprotnik si ne sme dovoliti spodrsljajev. Vseeno pa bomo skušali prekrižati Libertasu račune. Čeprav se letos nahajamo na dnu lestvice in smo precej razočarali svoje navijače, sem prepričan, da se bomo na koncu usidrali nekje na sredini lestvice.»

LIBERTAS ROCOL — PRIMORJE

Primorje bo v nedeljo igralo proti mladi enajsterici Libertasa iz Rocola. Prosečani računajo na zmago, zavedati pa se morajo, da ne smejo podcenjevati nedeljskega nasprotnika, ki je izredno žilav.

B. R.

POTOVALNI URAD «AURORA»

vabi na izlet v

BEOGRAD

ob nogometni tekmi

JUGOSLAVIJA-ZSSR

veljavni za pokal narodov

SPORED IZLETA

29. aprila (sobota): ob 20.09 odhod z vlakom iz Trsta v Beograd. Prenočevanje v spalnem vagonu.

30. aprila (nedelja): ob 8.00 prihod v Beograd. Dopoldne ogled mesta z avtobusom in vodnikom. Kosilo. Prevoz na stadion Crvene zvezde in ogled tekme z najboljših oštevilčenih sedežev. Ob 21.02 odhod iz Beograda. Prenočevanje v spalnem vagonu.

1. maja (praznik): ob 8.25 prihod v Trst in konec potovanja.

CENA NA OSEBO JE 21.000 LIR IN V NJEJ SO ZAPOPADENE VSE USLUGE NAVEDENE V SPOREDU

Ob vpisu je treba položiti akontacijo v znesku 5.000 lir, ostanek pa pred začetkom potovanja. Število mest je omejeno. Informacije in vpisovanja pri potovalnem uradu «AURORA», Ul. Cicerone št. 4, tel. 29-243.

KOŠARKA

V MOŠKI D LIGI

Težko gostovanje Bora v Benetkah

Druga zmaga za Poletove mlajše mladince? Težko gostovanje Borovih članov.

D liga

Borovi člani bodo jutri v Benetkah igrali proti ekipi Lido Sanson. To moštvo je trenutno na sredini lestvice. V nedeljo je bilo namreč poraženo v Vidmu. Benečani tvorijo homogeno ekipo, ki igra premišljeno. Prav s to taktiko so v prvem delu prvenstva prekrižali račune borovcem v Trstu in za naše košarkarje se je morda prav tedaj začela kriza.

Kaj si lahko obetajo borovci od gostovanja v Benetkah? Naloga «plavih» bo izredno težka. Benečani so danes za naše košarkarje premočni in vse, kar lahko pričakujemo od borovcev je požrtvovalnost in berbenost.

Borova postava naj bi bila naslednja: Adrijan in Danijel Zavadlal, Stojan in Valter Hrvatič, Rudes, Fabjan, Lakovič, Šare, Martin in Rajmund Kralj.

V ostalih kolih se obetajo zanimiva srečanja. V Tržiču bo Hannibal gostil ekipo iz Vidma Friulano. Tekma bo zelo važna za višja mesta lestvice. Cianocolori bo sprejel v goste vodeči Castelfranco. Možno je, da bodo Tržačani Castelfrancu prekinili sedijo zadovoljivih izidov:

Jutrišnje kolo: Hannibal - Friulana UD, Cianocolori - Castelfranco, Sanson VE - Bor (11.00), Treviso - Virtus PD in CUS Padova - Pro Pace PD. Početek: Tigers GO.

Mlajši mladinci

Poletovim mlajšim mladincem se jutri obeta lepa priložnost, da dosežejo svojo drugo zaporedno zmago v tem prvenstvu. «Oranžni» bodo namreč igrali na domačih tleh proti ekipi Ricreatori, ki je trenutno brez točk.

Lahka zmaga? Trener Tavčar pravi: «Možnost za zmago je, ne smemo pa napraviti usodne napake, da bi podcenjevali nasprotnike. Od vsega začetka moramo igrati, odločno in zbrano, vsako popuščanje bi bilo lahko usodno.»

Postava: Adrijan in Edi Sosič, Starc, Gantar, Tavčar, Jugovič, Dolenc.

Jutrišnje kolo: Lloyd A - Lloyd B, Polet - Ricreatori in Don Bosco - POM. Početek: Italsider.

Naraščajnice

Po lepem nedeljskem nastopu proti ekipi Ricreatori so poletovke trdno odločene jutri zaigrati zagrizeno in odločno. Interclub je dobra ekipa, ki je v nedeljo z visoko razliko (60:46) premagala CMM. Kljub temu pa bi naše igralke lahko poskrbele za presenečenje.

Postava: Morana in Vesna Taučer, Baldassi, Nadja in Rosana Sosič, Hrovatin, Škerlavaj, Volčič, Wilhelm.

Jutrišnje kolo: C. Bloch A - Ricreatori, Interclub - Polet (11.00) in C. Bloch B - CMM.

Dečki

V prvenstvu dečkov se nič novega. Polet mora odigrati odgodeno tekmo proti Lloydu Adriaticu. Bor pa proti ekipi šole Brunner.

* * *

Bor B — Bor C 55:54 (25:28)

BOR B: Oblak 6, Vatovec 16, Sancin 13, Trampuš, Ota 8, Pečenko 2, Kuret 4, Kalc 6, Mikac.

BOR C: Bruno Furlan 2, Parovel 14, Renato Furlan 2, Volk 10, Siega 2, Macuka 10, Peter Žerjal 14, Lorenzetto.

Sodnik: Rudes.

Prosti meti: Bor B 5:8, Bor C 6:10.

Včeraj sta ekipi Bora B (druga postava naraščajnikov) in Bora C (dečki) spoprijeli v tradicionalni poprvenstveni tekmi. Kot že sam izid kaže, je bilo srečanje izredno izenačeno in se je odločilo šele v poslednjih sekundah, ko je Sancin s točnim metom od daleč presenetil požrtvovalne predstavnike Bora C.

b. l.

TOTIP

1. — prvi	1	
drugi	2	
2. — prvi	1	1
drugi	X	2
3. — prvi	1	X 2
drugi	X	1 2
4. — prvi	1	
drugi	X	
5. — prvi	1	2
drugi	2	1
6. — prvi	1	X
drugi	2	2

V ponedeljek, 6. marca 1972 bo v prostorih PD Slavko Škamperle na stadionu «1. maj» v Trstu, Vrdelska cesta 7, ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju

14. REDNI OBČNI ZBOR ŠZ BOR

z naslednjim dnevnim redom:

1. **izvolitev predsedstva in volilne komisije;**
2. **poročilo predsednika in blagajnika;**
3. **diskusija;**
4. **razrešnica staremu odboru;**
5. **volitve;**
6. **razno.**

ODBOR

ODBOJKA

Mladinke Sokola v deželnem finalu

Sinoči je v Trstu Sokol v pokrajinskem finalu v odbojki za mladinke premagal Slogo z 2:0, OMA pa je odpravila Bor prav tako z 2:0.

Sokol je tako postal pokrajinski prvak in se je uvrstil v deželni finale.

ŠAH

Bora Ivkov je osvojil naslov jugoslovanskega šahovskega prvaka. Od ostalih Slovencev je bil Planinc sedmi, Parma pa deli 9. mesto s Cvetkovičem.

SMUČANJE

HEAVENLY VALLEY, 3. — Francozinja Florence Teurer je zmagala v slalomu v Heavenly Valleyu pred Michele Jacotovo in Američanko Marilyn Cochran.

HOKEJ

Z zmago nad ZDA si je Sovjetska zveza zagotovila prvo mesto v hokeju na ledu na univerziadi v Lake Placidu. SZ je premagala ZDA z 8:3.

SMUČANJE

LAKE PLACID, 3. — V smučarskih tekih na zimski univerziadi še vedno prevladuje Sovjetska zveza. Zmagala je v ženski štafeti pred Poljsko in ZDA, pa tudi v moški štafeti 4X10 km, pred Japonsko in ZDA.

NOGOMET

ALŽIR, 3. — V izločilnem srečanju za svetovni nogometni pokal je Alžirija premagala Gvinejo z 1:0.

SNEŽNE RAZMERE

Črni vrh	20 cm
Lokve	15 cm
Livek	10 cm
Vojsko	118 cm
Idrija	10 cm
Zaplana	25 cm
Jezersko	33 cm
Planica	9 cm
Kranjska gora	40 cm
Velika planina	120 cm
Krvavec	185 cm
Vogel	265 cm
Ljubelj	50 cm
Zelenica	190 cm
Pohorje	40 cm
Trbiž	30 cm
Žabnice	30 cm
Višarje	120 cm
Nevejsko sedlo	100 cm
Sappada	60 - 150 cm
Ravascletto	50 cm
Marmolada	110 - 390 cm
Cortina	60 - 130 cm
Auronzo	30 - 130 cm
Nevegal	35 - 160 cm

NAMIZNI TENIS NAŠI IGRALCI V VIDMU

Množična udeležba

Po enotedenskem premoru bodo danes in jutri zopet zaposleni vsi naši namiznoteniški igralci. Na državnem turnirju v Vidmu bo natopilo kar 15 Slovencev: 9 predstavnikov Sokola in 6 predstavnikov Krasa.

Danes popoldne, bodo turnir odprli naraščajniki, kjer ima največ možnosti za visoko uvrstitev Radovič. Ker pa je na to tekmovanje vpisanih mnogo tekmovalcev, bi bil za mladega Nabrežinca lep uspeh že uvrstitev med osem najboljših.

Od mladincev ne moremo pričakovati izrednih rezultatov, saj Fabjan še ni dorasel Peterliniju, Bosiju in drugim. Uspeh pa lahko pričakujemo med mladinkami, kjer bi Miličeva lahko pripravila presenečenje in segla po zlatu, kot je to storila v Rimu.

Sledilo bo tekmovanje slabših igralcev, in sicer tistih, ki sodijo v skupini III/5 in III/NC. Tudi tu imajo naši tekmovalci možnosti za lepo uvrstitev, saj sta Pertot in Milič dobro pripravljena ter bi se vsaj eden moral preriniti med osmerico najboljših.

Tekmovanje drugokategornikov bo v Vidmu res množično, saj se je zanj prijavilo kakih 150 igralcev. Možnosti za kolajne pa ima samo Košuta, ki bo skušal ponoviti uspeh iz Lugana, kjer je zasedel prvo mesto. Zaradi velikega števila prijavljenih se bodo drugokategorniki zadržali ob zelenih mozah ves večer.

Jutri se bodo srečali le najboljši. Med posamezniki lahko pričakujemo, da se bo Košuta uvrstil med prvih osem; ta uvrstitev, ki jo je dosegel na skoraj vseh turnirjih letošnje sezone, je za slovenskega igralca zelo važna, saj se bori za povratek med prvokategornike. Tudi Miličeva bi morala doseči vsaj podoben rezulta, po njeni pripravljenosti in zadnjih uspehih sodeč, pa lahko pričakujemo celo osvojitev tretjega mesta.

Končno bodo na sporedu dvojice. Ne poznamo še soigralcev Košute in Miličeve, slišali pa smo, da bosta v mešanih dvojicah naša igralca nastopila skupaj. Če je do te odločitve res prišlo, lahko upamo na dober rezultat, ki bo Sonjo in Borisa še spodbudil, da bosta tudi v bodoče nastopala skupaj.

S. J.

SMUČANJE

Tržaško prvenstvo jutri v Sappadi

Letošnjega tržaškega prvenstva se bo udeležilo kar 550 tekmovalcev. Spet rekord! Slovenski tekmovalci, ki so pravkar zaključili svoje zimske športne igre, za katere se je vpisalo skupno 367 tekmovalcev, so se prečej številno prijavili tudi za trofejo Tommasini. Skupno jih je 47, porazdeljeni pa so po vseh tekmovalnih kategorijah. Tekmovalni progi bosta dve, Moški (od letnikov 1959 do najstarejših članov) bodo tekmovali na progi Monte Siera (Cima Sappada) s startom ob končni postaji vlečnice. Ženske ter kategorije «medvedkov» in «miškov» bodo tekmovali na progi, ki teče od končne postaje sedežnice v gozd. «Miški», ki bodo na tej progi startali zadnji, imajo krajšo progo.

Tekmovalci, ki si bodo nadeli startno številko, se bodo lahko peljali brezplačno pa 1-krat na sedežnici in vlečnici.

Urnik tekmovalcev SPDT
Moška proga

68. Kuret Igor ob	9.38
77. Gorup Robert	9.47
78. Novello Robert	9.48
106. Kuret Stojan	10.17
116. Starc Igor	10.28
124. Lisjak Henrik	10.35
128. Kraus Edi	10.39
143. Jazbec Branko	10.55
149. Deško Borut	11.01
153. Žetko Aleš	11.05
158. Milič Bogdan	11.10
159. Starc Andrej	11.11
208. Cesar Sergij	12.02
212. Vekjet Mario	12.06
214. Bandelj Vojko	12.08
222. Škerk Bruno	12.16
230. Martinc Marko	12.24
231. Gulič Lucjan	12.25
237. Križmančič Pavel	12.31
246. Cingerla Aldo	12.40
256. Majovski Riko	12.51
277. Milič Pavel	13.12

Ženska proga ter «miški» in «medvedki»:

11. Udovič Andrej	9.11
26. Prašelj Andrej	9.26
36. Orel Valter	9.36
39. Mesesnel Marko	9.39
44. Majovski Kazimir	9.44
45. Majovski Sergij	9.45
47. Tomažič Bojan	9.47
51. Starc Klavdij	9.51
78. Košuta Erika	10.24
85. Škerk Patricija	10.31
88. Malalan Keti	10.34
89. Verginella Marta	10.35
95. Magnani Patricija	10.42
100. Mesesnel Erika	10.47
103. Gulič Tanja	10.50
109. Hrovatin Zdenka	10.56
110. Kostnapfel Marija	10.57
112. Udovič Saša	10.59
132. Starc Alenka	11.21
162. Milič Ester	11.52
170. Magajna Helena	12.00

(krajša proga)

352. Milič Makri	12.32
354. Vekjet Tanja	12.34
357. Siega Marta	12.37
370. Sedmak Aleks	12.51

Startne številke mora vsak tekmovalec izročiti po tekmi zastopnikom SPDT ali v avtobusu ali v Ul. Geppa 9, do ponedeljka zjutraj. Za vsako neoddano številko mora posameznik plačati 2.000 lir.

Startne številke članske kategorije (od 208 dalje) bo razdelil Vojko Bandelj na startu. Ostali bodo številke prejeli v avtobusu.

NAŠI ODBOJKARJI DANES IN JUTRI NA IGRIŠČIH

Naskok borovcev na četrto mesto

V 1. diviziji Sloga na tujem, Dom pa doma

MOŠKA B LIGA

Po sobotnem (dobrodošlem) predihu bodo drevi odbojkarji Bora spet igrali. V goste jim prihaja dobra šesterka gasilcev Gritti iz Bergama, ki je letos novinec v drugi ligi in njegovo četrto mesto na lestvici predstavlja nedvomno velik uspeh. Poleg tega pa je ta ekipa skupaj z Unipolom iz Modene edina, ki je premagala Bor s 3:0.

Tržačani se hočejo seveda maščevati za poraz v Bergamu, ko so odigrali najslabšo tekmo..

Točki bi morali torej drevi ostati doma, če bi se hoteli slovenski odbojkarji povzpeti na četrto mesto lestvice in izpodriniti Gritti za mesto nižje. Po sobotnem prostem kolu Bor sedaj zaostaja za gasilci iz Bergama za dve točki, ki mora nocoj za vsako ceno nadoknaditi.

Možnosti za uspeh so še toliko večje, ker bo domača šesterka po dolgem času spet zaigrala popolna. Veljak Sergij in Vodopivec sta še vedno nekoliko poškodovana, toda verjetno bosta le igrala.

1. MOŠKA DIVIZIJA

V petem kolu odbojkarske članske 1. divizije bo Sloga igrala jutri popoldne v Pordenonu. Po štirih prvenstvenih nastopih je Sloga na vrhu lestvice in ima tako vse možnosti, da to mesto še naprej obdrži. Šesterka GS Pordenonese prav gotovo ni enake kakovosti kot Neubaurjevi varovanci.

Pordenončani so namreč na petem mestu razpredelnice in imajo štiri točke. Prvenstvo te kategorije postaja vse bolj zanimivo, potem ko je v preteklem zavrtljaju klonil tudi Libertas iz Turjaka. Kandidatov za visoko mesto, med katerimi sta tudi Sloga in Dom iz Gorice je kar precej.

G. F.

Drevi bo v okviru petega kola prvenstva 1. divizije ekipa Doma imela v gosteh šesterko Il Pozzo iz Pradamana. Tekma bo v telovadnici UGG — Valletta del Corno (Ul. Brass - Gorica) s pričetkom ob 21. uri. Ta bo tretji nastop domovcev pred domačim občinstvom in pričakujemo lahko lepo tekmo saj sodi Il Pozzo med tiste štiri ekipe, ki vodijo na začasni lestvici z eno zgubljeno tekmo. Ostale ekipe so še Libertas iz Turjaka, Sloga iz Trsta ter Dom.

Gotovo čaka danes domovce trda naloga, zato bodo morali dati vse od sebe, če bodo hoteli odnesti z domačega igrišča obe točki.

Trener Doma Strgar je za to važno tekmo sklical vse igralce, ki se bodo morali zbrati že ob 20.15.

IK

ŠPORT NA TV

Italijanska televizija bo danes po prvem sporedu prenašala z začetkom ob 14.55 mednarodno nogometno tekmo Grčija - Italija. Med odmorom tega srečanja pa bo prenašala potek kolesarske dirke Cagliari - Sassari.

ROKOMET

Jugoslavija je premagala večkratnega svetovnega prvaka Romunijo na mednarodnem rokometnem turnirju v Ploestiju s 17:15.

KOLESARSTVO

SASSARI, 3. — Po enodnevnem počitku bodo kolesarji, ki so komaj zaključili tekmovanje po Sardiniji, nastopili na klasični dirki Cagliari — Sassari, dolgi 225 km. Odsoten bo svetovni prvak Eddy Merckx, medtem ko je glavni favorit Marino Basso.

HITROSTNO DRSANJE

INZELL, 3. — Olimpijski prvak Ard Schenk je izboljšal svetovni rekord v hitrostnem drsanju na 3.000 metrov s časom 4'08''3 (prejšnji rekord 4'12''6).

s Kristusom kraljem in več z nasprotnikom in s svojimi ljudmi. Sicer boste v kratkem po lastni krivdi odplavali v nebesa. Znova vam strežejo po življenju. Zadeva še ni končana. Če ste kdaj hodili po gobe, potem veste: tam, kjer raste goban, najdete tudi brata!»

Dr. Hacin je svoje ljudi spodil nazaj na delo. Bil je tako razburjen in presenečen, da jetnika ni mogel takoj zaslišati. Dyema izmed svojih najzanesljivejših je naročil, naj ga peljeta v najglobljo celico in ga primerno zmehčata.

Ko so ga odpeljali, je privlekel iz miznice svoj koledarček. Naglo ga je prelistal. V njem je imel zapisane svoje najožje sodelavce in nekaj posebnih nalog. Vanj si je beležil tudi dolžnike, ki jim je bil posodil lire in marke. Zanimalo ga je, če mu je tudi dr. Kante kaj dolžan.

Toda presenečenj še ni bilo konec. Zapel je telefon dežurnega iz prezidentovega urada. Vznemirjen glas mu je sporočil, da je gestapo aretirala tudi prezidentovo tajnico...

9

General se je zleknil globoko v naslanjač in govoril, kot bi bral. Nizal je misel za mislijo in se z živahnimi očmi spreletaval od poslušalca k poslušalcu ter sproti ugotavljal učinek svojih besed.

Že zdavnaj je bil sklenil uradni del sestanka. Vsi povešujoči, do katerih mu ni bilo, so odšli, k sebi pa je povabil nekaj svojih prijateljev, s katerimi je imel vedno dodatne, zaupljivejše pomenke. Zavedal se je, da za izvedbo nekaterih svojih zamisli ni dovolj le službeni odnos. Osebno mora delati s tistimi ljudmi, ki so njegove roke, oči in ušesa tam, kjer sam ne more biti prisoten.

«Nobene naloge ne opravimo tako, da je ne bi mogli opraviti še bolje, če bi se potrudili.»

Obrazložil jim je svojo idejo pritiska. Nezadovoljen je bil s stvarmi, ki so šle mimo njih in njihove volje svojo pot.

Tu so sedeli major Wolf, podpolkovnik Rux, stotnik Seep in še nekateri oficirji varnostnega poveljstva za Gorenjsko in Štajersko.

General se je obrnil k Wolfu.

«Vidite, položaj se nikoli povsem ne ponovi. Čeprav je videti, da so si naši spopadi s sovražnikom podobni, so si različni po obsegu, pomenu in po posledicah. Dobro me poslušajte, možje, in bodite trdno prepričani, da bom jez vztrajal do konca. Čeprav moja odločnost pri nekaterih zbuja odpor, se bodo morali na to hočeš nočeš privaditi.»

«Pomagali vam bomo zlomiti ta odpor, gospod general. Saj poka kot led spomladi, pa v skrajno težavnem splošnem položaju,» je za vse pripomnil Wolf.

«To dviga ceno našemu prizadevanju. Nujno je, da najprej uničimo svoje omahljivce. Z njimi ne moremo v zadnji spopad. To si želim jaz in to si želi tudi führer. Pred kratkim sem vam dejal, da hočem biti v tem stroju vijak, ki bo zadnji popustil. Danes vam pravim, da bo moj stroj kot celota obstal zadnji... če bi že moral obstati. Zato potrebujem vašo pomoč.»

Vsi so mu pritrdili, da so pripravljeni na vse, kar bo zahteval.

«Seveda ne bom zahteval od vas, da bi šli z glavo skozi zid in bi si jo razbil. Čuval vas bom kot sebe. Zdaj, ko smo počistili mesto, so na vrsti druge naloge. Primorski korpus je naša Ahilova peta. Počasi ga bomo stiskali v čedalje ožji prostor. Prekleto se motijo, če mislijo, da se bodo z menoj pogovarjali skozi ljubljanska vrata. Na živce mi gre ta korpusni štab. Poskusimo še z nekaj ubijalci. Morda bo le komu uspelo. Pred tem bomo morali počistiti Pohorje. Tudi Štajerska mora biti prosta,» je ostro pogledal k oficirjem mariborskega poveljstva. «Kdaj ste mi že poročali, da je štirinajsta divizija uničena? Zdaj pa imate tam četrto operativno cono, v moči korpusa!»

Vdano so mu prikimavali, mislili pa so si svoje. Ko jim je obrazložil svoje strateške cilje in taktične poteze, ki naj bi jih izvedli njegovi SS policijski poliki in vojska, je dejal:

«Zdaj, ko mislijo, da smo pri kraju, se bo zanje pričel najhujši boj. Nekje sem bral, da si človeštvo želi dramo; da je to za ljudi razvedrilo. V kratkem bom dvignil zaveso. To bo spopad, podoben orgiji! Dobro je, da ljudje vztrajajo pri svojih navadah in prepričanjih. Čeprav so kriva, jih želijo uresničiti... To je menda strast! Igra! Ne samo taktika. Ni le sovraštvo, v tem je tudi nekaj radovednosti, kdo bo zmagal. Najmanj že desetkrat so poskušali razširiti svoj prostor, mi pa stisniti jih. Preden bomo zapustili to deželo, jih bomo temeljito stisnili.»

General je gorel od zanesenosti. Čudili so se plimi njegove strasti, moči in sovraštva. Tudi vanje je prehajal napadalni nagon, ki naj bi uničil vse, ki so obremenjeni z godrnjaštvom in kolebanjem.

Wolf se mu je čudil. Neznansko je bil vesel nad tem, kar so napravili beli in domobranci s sovražnikom. Skoraj strah ga je bilo generalovih steklenih oči in besed, ki so donele, kot bi pilil žago in brusil nože. Vedel je, da njegove besede ne letijo v prazno. Zdaj jih preizkuša in filozofira. Že jutri bo poklical adjutanta in načelnika štaba in narekoval dolge okrožnice. Potem se bo zganil uničevalni stroj.

«Ali veste, kaj pomeni sodelovati v urejevanju tega kaosa? In verovati v zmago takrat, ko vsi mislijo, da smo izgubljeni? To je duhovno razkošje...»

«To je norost,» si je mislil Wolf, ««kolektivni samomor naroda. Ljudje gotovo ne bodo tako nespametni, da bi šli v prepad za svojimi trmastimi ovni. Generalom se meša! To pomeni, da se bo vojska spametovala. Stroj teče, se lomi in drobi vse pred seboj. Kdo bi ga preusmeril? Kdo zaustavil?... Najhuje bo torej takrat, kadar se jim bo izmuznilo krmilo iz rok. Takrat bo najbolje zdrkniti v kakšno mišjo luknjo in počakati nekaj mesecev.»

«...Spustil bom psa z verige, še prej pa mi ga boste pošteno razdražili. Naj grize, kogar doseže, saj ima za to zobe! V bojih, ki se bližajo, bo mojim borcem dovoljeno vse!»

«Bojim se, da smo prepozni,» bi bil rad ugovarjal Wolf.

General ga je gledal naravnost v oči. In kot bi bral njegovo misel, je vprašal:

«Ali je tako ali ni, gospod major?»

«Da, tako je, gospod general.»

«In drugi, kako mislite?»

«Da, tako je,» so vsi potrdili — tudi tisto, kar je general samo mislil in kar bo mislil jutri in pojutrišnjem...

Njegov obraz je preletel izraz blaženosti. Bilo mu je, ko da zakon vesolja govori večne resnice le skozi njegova usta.

«Sedaj dajem besedo vam! V znak časti in za zvestobo sodelovanja! Kako je, stotnik Seep?» je vprašal visoko pristriženega plavolasca s širokim obrazom in prevejanimi modro sivimi očmi.

«Dobro, gospod general.»

«Ne vem, če boste kaj kmalu dosegli majorja Wolfa. Slišali ste, kako nas je rešil mnogih navideznih prijateljev in koliko jih je padlo v jame, ki jih je skopal.»

Wolf je pogledal nekoliko mlajšega moža s prikritim zaničevanjem in tihim prezirom. Kadar koli je v delu popustil, mu ga je general vselej stavljal za zgled, čeprav so bile njegove metode čisto drugačne. Zanimivo je bilo, da je ta mož s popolnoma drugačnih izhodišč dosegal prav tako presetljive uspehe. Svoj čas je bil Heydrichov adjutant, dokler se mu s svojo primitivno grobostjo ni tako zameril, da ga ni več trpel v svoji bližini in ga je poslal tja, kjer bi te njegove lastnosti največ koristile rajhu.

«Seep, tu so moji novi prijatelji; bodite tako dobri, povejte nam nekaj svojih novih zvijač; pravzaprav me zanima, kako deluje vaš grbavec.»

«A, puklasti Miha?» se je zarežal svetlolasi stotnik. «Na vašo željo bom izdal poslovno tajno. Dal sem mu vse možnosti, da si je priboril neomejeno zaupanje. Sedaj je profesor v kontraobveščevalni šoli Ozne. Menda uči kramparje in faliranе študente obveščevalnih potez: predava o metodah boja proti gestapu.»

General se je zakrohotal, da je njegov krhki, krvoločni smeh napolnil vso sobo.

«Torej je le postal izvedenec za boj proti vam?»

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823
Oglasni oddelek TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 761 470
Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej: polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 17.000 lir. V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, mesečna 14.— din, letna 140.— din,
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 4. marca 1972

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 80 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT - Trst

V KATOLIŠKI DERRYJSKI ČETRTI BOGSIDE

IRA je razglasila štiridnevno premirje

Opazovalci menijo, da gre za pomirjevalno potezo v pričakovanju napovedanega vladnega načrta za pomiritev Ulstra

BELFAST, 3. — Pripadniki skupine «Provisionals», ki je vključena v odporniško gibanje IRA, so danes izjavili, da bodo v derryjski katoliški četrti Bogside spostovali štiridnevno premirje. Po mestnih zidovih so danes ponoči nalepili plakate, ki naznanjajo premirje. Katoliška četrt Bogside je bila že ob vsenga začetka spopadov v Ulstru eno najbolj «vročih» področij, kjer je prišlo skoraj vsak dan do ostrih in krvavih spopadov med gverilci in britanskimi vojaki.

Že včeraj je glasnik angleške vojske izjavil, da je bil dan zelo miren, eden najmirnejših od kar so se začeli spopadi avgusta leta 1971. Razstreljevalci britanske vojske so odkrili samo en peklenski stroj, katerega so razstrelili. Prebivalci Bogsideja pa so sporočili, da so bombo verjetno postavili pripadniki kake druge skupine odporniškega gibanja.

Glasnik odporniškega gibanja ni utemeljil razlogov, ki so privedli do premirja. Politični opazovalci v Ulstru pa menijo, da so pripadniki skupine «Provisionals» razglasili premirje v pričakovanju najavljenega načrta londonske vlade za pomiritev Ulstra.

Londonski dnevnik «Daily Mail» je včeraj namreč pisal, da Heathova vlada namerava osebno prevzeti administracijo severne Irske in razpustiti belfaški parlament Stormont, v katerem prevladujejo protestanti. Načrt naj bi tudi predvideval uvedbo proporcionalnega volilnega sistema, ki bi omogočil večje število predstavnikov katoliške manjšine. S tem ukrepom, naj bi londonska vlada nameravala delno popraviti krivično ravnanje do katoliške manjšine.

Vesti, ki jih je včeraj objavil londonski časnik, so danes sprožile ostro reakcijo predsednika avtonomne ulstrske vlade Briana Faulknerja, ki je na seji unionistične stranke, kateri pripada, napadel «neodgovorne časnikarje, ki s svojimi lažnjivimi vestmi podpirajo teroriste in vzbujajo upanje, da bo Stormont likvidiran».

Po Faulknerjevem mnenju bi morala londonska vlada podpreti obstoječe ulstrske ustanove. «Severna Irska je neoddeljiv del britanske kraljevine in ne kakršnakoli kolonija, zato bi vsakršen poskus ločitve Ulstra od matične domovine brez ljudskega privoljenja bil neustaven», je zaključil ulstrski predsednik.

Včeraj zvečer je v belfaški bolnišnici umrl policist Thomas Morrow, katerega so ranili v torek gverilci v atentatu na policijsko patruljo. Z njegovo smrtjo je število žrtev v Ulstru narastlo na 258, letos pa je bilo že 52 smrtnih žrtev.

V Derryju se nadaljuje preiskava britanskega sodnika o pokolu 13 ulstrskih katoličanov. Danes so pred sodnikom pričale razne osebe, ki so prisostvovale množičnemu umoru. Med temi je bil patolog Keith Simphoms, ki je tudi izvedel obdukcijo žrtev. Ta je dejal, da so smrt civilistov povzročili naboji, ki so jih izstrelili s puškami vrste Nato, katere imajo v dotaciji britanski vojaki.

Štirje mrtvi v prometni nesreči pri Pordenonu

PORDENONE, 3. — Štirje mladeniči so umrli danes ponoči v strahoviti prometni nesreči, ki se je pripetila na pontebski cesti v bližini Pordenona. Avto, na katerem so potovali, se je dobesedno zagozdil pod prikolico tovornjaka, ki ni spoštoval prometnega znaka stop in je zavil na državno cesto, ne da bi dal prednosti mladeničem. Dva potnika sta bila na mestu mrtva, druga dva pa sta umrla kmalu pozneje v bolnišnici.

Žrtve strahotne prometne nesreče so 24-letni Alfredo Giacomini, njegova 18-letna sestra Franca, 22-letni Giuseppe Cecchini in 19-letna Renata Micheluzzi.

Žrtve so bile namenjene na ples. Za volanom avtomobila je sedel Alfredo Giacomini, ki je v zadnjem trenutku ostro pritisnil na zavore, vendar mu ni uspelo izogniti se usodni «zapreki». Prometna policija, ki je prihitela na kraj nesreče je aretirala šoferja tovornjaka in ga obtožila nenamernega umora štirih mladeničev.

DUGI RAT (OMIŠ), 3. — V tovarni ferokroma in karbida «Dalmacija» v Dugem ratu pri Omišu so bili pri eksploziji, dva delavca težje in štirje delavci lažje ranjeni. Takoj po nesreči je delo prenehalo, da bi preiskovalni organi ugotovili vzroke te nepričakovane nesreče.

IZJEMEN DOSEŽEK V ZGODOVINI SLOVENSKEGA ČASNIKARSTVA

Rekordna naklada Nedeljskega: izšel je v 200 tisoč izvodih

Najbolj razširjen časnik na Slovenskem - Tednik so začeli izdajati v Ljubljani pred desetimi leti z naklado 42 tisoč izvodov

Naslovna stran rekordne številke

LJUBLJANA, 3. — *Slovensko tiskarsko podjetje «Ljubljanski dnevnik», ki izdaja poleg istoimenskega časnika tudi tednik Nedeljski, je včeraj doseglo res pomemben uspeh: Nedeljski je izšel v nakladi 200.000 izvodov. Tednik je dosegel to rekordno naklado po 10-letnem izhajanju. Glede na omejenost slovenskega jezikovnega področja je njegova razširitev izjemen dosežek v slovenski zgodovini časnikarstva. Tiskan je na 36 straneh običajnega formata v barvni offset tehniki.*

Nedeljski je prvič izšel po novem letu 1962 kot nedeljska izdaja Dnevnika. Od samega začetka ga je od ostalih številk Dnevnika povzdigovala njegova pestrost vsebine ter lična grafična podoba, ki se je kljub časniškemu formatu nagibala k revialnemu tisku. Takšnega so ga bralci sprejeli, takšen je ostal tudi danes.

Njegova široko zasnovana informativna usmerjenost mu je dejansko utrla pot v sleherni košček Slovenije. Za marsikoga je postal edini pisani vir novic, v prenekateri vasi edini časnik - postal je pravi prijatelj. Številne rubrike bralcev so to vez le utrjevale. Že nekaj let je najbolj razširen časnik na Slovenskem.

V pisani besedi in sliki je govoril preprosto brez ovinkov, brez dlake na jeziku kot temu pravimo. Nikoli se ni bal pogledati resnici v oči, pa četudi je že ta bila ničkaj prijazna. Ostal ji je zvest. Njegova naklada, ki ni nikoli nihala in je le rasla, potrjuje pravilno usmerjenost lista, priljubljenost pri bralcih.

Ob rekordni nakladi in uspehu navedemo tudi nekaj podatkov o današnjem slavljencu: za eno številko porabi o približno 35 ton časopisno offsetnega rotaciijskega papirja, 400 kg črne barve, 70 kg modre barve, 60 kg rumene barve in 30 kg rdeče barve.

Nedeljskega prodajajo domala po vsej Sloveniji največ pa ga prodajo v Nami. Raznašalcev je 271.

Nedeljski je ves stiskan v sredo popoldne in do četrtka ga ima večina bralcev že v rokah, le v najbolj oddaljenih krajih ga dobijo šele v petek zjutraj. Razen pošte, vlakov in avtobusov razvozijo nedeljskega še s svojim tovornjakom in s šestimi kombiji.

O nakladi le sledeče skope številke: od dvesto tisoč izvodov je kar 107.000 rednih naročnikov, ostalo pa ga prodajo v prosti prodaji.

Nedeljskega so enkrat že tiskali v tako visoki nakladi, vendar je bila to prva reklamna številka. Druga številka je bila stiskana v 42.000 izvodih. Naklada je potem rasla dokler niso zabeležili rekorda med slovenskimi časopisi.

SPLIT, 3. — Eskadra vojnih ladij sovjetske mornarice, ki jo sestavljajo dva rušilca in ena podmornica, pod poveljstvom kontraadmirala Velebujeva je danes zjutraj priplula v Split na petdnevni neuradni obisk jugoslovanski vojni mornarici.

TRŽAŠKI DNEVNIK

SPREJET NOV ZAKON V DEŽELNEM SVETU

Olajšave za mešane konzorcije v katerih prevladujejo obrtniki

V zadnjih letih so številna obrtniška podjetja prerasla v male industrije - Izvoljeni novi člani strokovnih in poslovnih odborov

Deželni svet je včeraj sprejel zakon, ki uvaja razne olajšave za konzorcije obrtniških in malih industrijskih podjetij. Za novo normo se je izrekla večina svetovalcev, medtem ko so pripadniki KPI in PSIUP glasovali proti.

V začetku seje je svet izvolil vrsto novih članov v razne strokovne in poslovne odbore deželnega značaja. Tako so bili izvoljeni v deželni tehnični odbor ing. G. Troiano (KD), arh. L. Semerani (PSI) in arh. A. Zuccato (KPI); v posvetovalni odbor za bonifike ing. A. Fasiolo, prof. M. Prestamburgo (oba KD) in dr C. Giacomelli (MSI); v deželni odbor za urbanistiko ing. E. D'Affarra (KD), ing. G. Baiatto (PSDI) in dr. E. Martone (PSIUP); v strokovni odbor za finansiranje industrijskih podjetij L. Modotti (KD), W. Rossj (PSI), dr. W. Bianchi (PSDI), dr. L. Susmel (PLI) in S. Tarondo (KPI); v odbor za popis kulturnih spomenikov prof. G. Zof (KD), ing. E. Lodatti (PSDI) in dr. G. Nazzi (MF); v deželni odbor za zdravstvo dr. F. Gianetti (KPI).

Zakon o deželni pomoči obrtniško-industrijskim konzorcijem so svojčas predložili svetovalci Metus, Del Gobbo, Bianchini, Martinis (KD), Pittoni (PSI) in Dal Mas (PSDI). Poročevalec Fratini (KD) je naglasil, da se deželno obrtništvo v marsičem razlikuje od obrtništva, ki se je v zadnjih letih razvilo v Italiji: pri nas je več konzorcijev (menda 17), ki so nastali kot skupne organizacije izključno obrtniških podjetij, sčasoma pa so se nekatera podjetja tudi ob deželni pomoči tako razvila, da so prerasla iz obrtniških v male industrijske obrate, za katere seveda ne veljajo niti deželne «obrtniške» olajšave, niti olajšave državnega zakona štev. 860. Nova deželna norma naj bi šla na roke prav takim mešanim konzorcijem, v katerih delujejo tako obrtniška podjetja kakor tudi mali industrijski obrati, vendar le v primerih, če industrijski delež ne presega določenih razsežnosti.

Predsednik deželnega odbora Berzanti je v tej zvezi pristavil, da je zakon začasne narave in da bo veljal do trenutka, ko bo v vsedržavnem merilu rešeno osnovno vprašanje reorganizacije obrtniških in maloindustrijskih podjetij.

V razpravo so posegli številni svetovalci. Liberalec Bertoli se je izrekel za zakon in dejal, da zahteva današnje mednarodno tržišče kolikor mogoče trdne gospodarske organizacije tudi v obrtništvu in mali industriji. Kot primer je navedel skoraj en skupen naston večjega števila proizvajalcev iz videmske pokrajine, ki nameravajo pripraviti posebno razstavo svojih izdelkov v Moskvi in ki bodo morali zanjo potrošiti okoli 100 milijonov lir.

Misovec Morelli je dejal, da bodo olajšave novega zakona uživala le furlanska podjetja, ker je na primer struktura tržaškega obrtništva takšna, da nudi le malo možnosti za organizacijo mešanih konzorcijev. Svetovalec Zorzenon je napovedal, da bo njegova skupina glasovala za zakon le v primeru, če bo svet sprejel vrsto popravkov: ti naj bi zagotovili zlasti primerno nadzorstvo nad poslovanjem mešanih konzorcijev, in sicer v smislu, da ne bi industrijska podjetja kakor koli izigravala obrtniških v svojo korist. Govornik je tudi dejal, da bo vlada verjetno zavrnila novo normo in da gre torej pri njenem sprejetju le za predvolilno potezo. Tudi psiupovec Bettoli je postavil zahtevo po primernem nadzorovanju mešanih konzorcijev ter naglasil, da bi morala deželna uprava imeti v očeh zlasti tiste obrtniške organizacije, ki niso na uradnih spiskih in ki se običajno poslužujejo «črne» delovne sile. Demokristjana Metus in Fratini sta se izrekla za zakon, nakar je deželni svet sprejel dva popravka, ki ju je predlagal predsednik Berzanti, ter kakor omenjeno izglasoval novi zakon z večino glasov.

V drugem delu seje je deželni svet začel razpravo o zakonu, ki dviga mesečni honorar predsednikov in članov upravnih svetov bolniških ustanov v deželi. Zakon je svoj čas predlagal predsednik Berzanti, kolegom v deželnem svetu pa ga je razložil svetovalec Urli (KD). V razpravo so posegli svetovalci Rizzi (PSIUP), Bergomas (KPI) in Martinis (KD). Po krajših posegih poročevalca Urlija in odbornika za zdravstvo Devetaga je deželni svet sprejel novi zakon z večino glasov.

Prvi protesti proti avtonomni videmski univerzi

Po dolgoveznem razpravljanju o povečanju in modernizaciji tržaške univerze je včeraj prišla v javnost dokaj porazna novica: v Vidmu bodo ustanovili podružnico univerze iz Padove. Tako sta se dogovorili uprava tiste univerze in «Odbor za furlansko univerzo». V Vidmu bi morali ustanoviti fakultete za medicino, matematiko in pedagogijo.

O tem vprašanju je sinoči razpravljal akademski svet tržaške univerze, ki se je sestal na pobudo rektorja Origoneja. Ker pa je bil sestanek v poznih večernih urah, nam ni znano, kaj je odločil akademski senat.

Jasno je, da je ta načrt v popolnem nesoglasju s tem, kar so odločili vsi pristojni organi — dežela, občine, univerza sama. V deželi Furlanija - Julijska krajina bi morala biti namreč ena sama univerza — v Trstu — s podružnico v Vidmu. Avtonomna videmska univerza ali pa povezava te podružnice z univerzami iz drugih dežel, bi znatno škodovala razvoju tržaške univerze, ki je središče deželne akademske kulture

V tem smislu — proti nameravani ustanovitvi videmske univerze in proti akademskim organom, ki so dovolili, da je do tega prišlo — se je včeraj izrazilo mladinsko gibanje KD v Trstu.

PO TREH ZAPOREDNIH ODLOŽITVAH ZARADI NEUGODNEGA VREMENA

Pioneer 10 končno na poti proti drugemu zunanjemu planetu

Ameriška sonda bo preletela milijardo km dolgo pot v 21 mesecih
Skrivnosti planeta Jupitra - Pogoji za nastanek primitivnega življenja?

KENNEDYJEV RT, 3. — Po trikratni odložitvi so znanstveniki ameriške vesoljske ustanove NASA končno izstrelili sondo pioneer 10 proti največjemu planetu našega sončnega sistema, Jupitru.

Sonda, ki tehta približno 270 kg, je opremljena s trinajstimi različnimi napravami za slikanje planeta in za merjenje gostote atmosfere, katere pogojujejo štirje atomski generatorji. Pioneer 10 bi moral doseči planet približno decembra 1973 in ga preleteti v višini 140 tisoč km. Do sedaj so Jupitra, ki je peti planet našega sončnega sistema, opazovali le z močnimi daljnogledi. Po opravljeni nalogi bo sonda nadaljevala pot v vesolje proti skrajnim mejam našega sončnega sistema in morda še naprej, neznano kam.

Sonda bo preletela v 21 mesecih približno milijardo kilometrov dolgo pot. Na svojem potovanju ne bi smela najti velikih ovir, če izvzamemo pas asteroidov, to je obsežen del prostora med Marsom in Jupitrom, v katerem krožijo kozmični drobci raznih velikosti — od manjših planetov do medzvezdnega prahu. Te zapreke še ni prekoračil noben satelit, ki ga je zgradil človek. Trčenje ob tak kozmični drobec bi lahko tudi dokončno poškodovalo pioneerja, preden bi ta dosegel svoj cilj. Če pa se bo ameriški sondi posrečilo «preskočiti» to oviro brez težav, bo decembra 1973 slikala Jupitra z razdalje 140 tisoč km. Pioneer bo posnel kakih 10 slik in jih bo nato poslal znanstvenikom na Kennedyjev rt. Poleg tega bodo naprave satelita izmerile gostoto Jupitrove atmosfere in zbrale precej zanimivih podatkov o radioaktivnosti tega planeta — velikana.

Med zanimivostmi, ki jih lahko navedemo ob tem ameriškem poskusu, je verjetno najbolj značilna identifikacijska tablica, ki so jo znanstveniki postavili na sondo. Vanjo so vrezali simbole, ki naj bi odgovarjali nekemu vesoljskemu kodeksu, katerega bi lahko razumela tudi morebitna razumska bitja, ki mogoče živijo izven našega sončnega sistema in ki bodo morda našla pioneerja ali njegove razbitine tudi čez nekaj milijonov let.

Znanstveniki so izstrelili pioneerja z nekaj minutno zamudo, zaradi nepredvidene okvare. Za izstrelitev so uporabili raketo atlas-centaur, kateri so spremenili tretjo stopnjo, da bi lahko dosegli rekordno hitrost 50.000 km na uro, ki je potrebna za dosego Jupitra.

Jupiter je največji in mogoče tudi najskrivnostnejši planet našega sončnega sistema, njegova velikost je dvakrat večja kot velikost vseh ostalih planetov. Prvi ga je odkril italijanski znanstvenik Galileo Galilei leta 1610 z daljnogledom, ki si ga je sam zgradil. Od njegovega odkritja so minila že več kot tri stoletja, vendar človeku še vedno ni uspelo razkriti skrivnosti tega planeta. Čeprav je njegova masa le tisočinka Sončne mase, ima Jupiter več karakteristik zvezde kot pa planeta. Oddaja namreč štirikrat več energije kot jo dobiva od Sonca. Svojo pot po ekliptiki opravi v približno 12 letih, njegov dan pa je krajši od zemeljskega, ker se planet popolnoma zavrti okoli svoje osi v desetih urah. Okoli njega kroži dvanajst lun, od katerih sta Ganimedes in Kalisto veliki skoraj kot Merkur, medtem ko sta drugi dve Io in Evropa veliki kot naša Luna.

Jupitrov premer ob ekvatorju meri 143 tisoč km in je za 19 tisoč km daljši od premera ob tečajih, kar je posledica velike rotacijske hitrosti (točka na Jupitrovi površini se vrti s hitrostjo 22 tisoč km na uro, medtem ko se točka na zemeljski površini vrti s hitrostjo 1600 km na uro).

Čeprav je Jupitrova masa 318-krat večja od zemeljske in njegova prostornina 1000-krat večja od prostornine našega planeta, je Jupitrova gostota zelo majhna, le četrtino zemeljske. Zato znanstveniki sodijo, da je ta planet zelo podoben Soncu in sicer sestavljen iz zmesi elementov, ki sestavljajo tudi Sonce. Planet je po večini, približno 75 odstotkov, sestavljen iz vodika, spetroskopski poskusi pa so dokazali, da je na Jupitru prisoten tudi devterij (težki vodik), metan in amoniak. To so elementi, ki so se po mnenju znanstvenikov nahajali tudi na drugih planetih, ko so šele nastajali. Zato je Jupiter po mnenju teh znanstvenikov šele na začetku svoje razvojne poti. Na planetu pa bi lahko tudi nastalo življenje, kajti amoniak, metan in vodik so elementi, ki jih, poleg vode, potrebujejo primitivna bitja za svoj nastanek.

Značilna karakteristika Jupitra je oddajanje zelo močnih elektromagnetnih valov, ki so posledica velike rotacijske hitrosti in velikega magnetnega polja. Energija nekaterih elektromagnetnih valov je nekajkrat večja od energije, ki jo sprostijo največje vodikove bombe, ki jih je zgradil človek.

Vesna Vulović v Beogradu

BEOGRAD, 3. — Edina preživela oseba ponesrečenega jugoslovanskega letala na liniji Stockholm-Beograd v kateri je, kot je bilo ugotovljeno eksplodirala bomba, Vesna Vulović, ki je bila včeraj pripeljana iz praške bolnišnice v Beograd se dobro počuti. V bolnišnici v Beogradu so podvzeli vse kar je potrebno za njeno zdravljenje in rehabilitacijo. Tisk, posebno jugoslovanski, je ob nesreči letala, v katerem je izgubilo življenje 27 oseb, posvetil posebno pozornost preživeli stevardesi Vesni Vulović. Posamezni listi so tekmovali med seboj, kdo bo objavil več podrobnosti o preživeli stevardesi v tem dogodku. Vesna Vulović, je izjavil danes ravnatelj bolnišnice v Beogradu dr. Plečaš, se mora zavarovati pred pretirano publiciteto. Dekle namreč spremlja pisanje tiska, tako pisanje pa lahko samo škoduje njeni rehabilitaciji in ozdravitvi.

TRČENJE VLAKOV POLNIH GORILNEGA OLJA

Goreči petrolej ogroža Ingolstadt

V nesreči so zgubile življenje tri osebe - Je krivec naredil samomor?

INGOLSTADT (Bavarska), 3. — Tri osebe so zgubile življenje v trčenju dveh vlakov, ki sta bila sestavljena iz cistern, polnih petroleja. V Ingolstadtu je namreč sedež najpomembnejših rafinerij petroleja v Zvezni republiki Nemčiji. V nesreči je umrl strojevodja enega izmed obeh vlakov ter starejša zakonca, ki sta bivala v hiši ob železniški progi, ki jo je preplavilo morje gorečega petroleja.

Očividci pravijo, da je pri trčenju eksplodiralo dvajset vagonov, petrolej pa se je v hipu zažgal in se razlil po površini več tisoč kvadratnih metrov. Nesreča se je zgodila skoraj v središču mesta, zato je mnogo ljudi ostalo brez strehe nad glavo, saj so se morali zateči v zasilna bivališča, ker je ogenj neposredno ogrožal njihove domove. Še vedno je velika nevarnost, da ogenj zajame še druge cisterne, ki niso eksplodirale. Gasilci pravijo, da so storili vse, kar je bilo v njihovih močeh, niso pa mogli narediti drugega kot obkrožiti požar in nadzorovati, da se ne razširi.

Do trčenja je prišlo, ko je eden od obeh vlakov privozil iz rafinerije, poln gorilnega olja. Na istem tiru pa je bil ustavljen zaradi rdečega svetlobnega znamenja že drugi vlak, tako da je trčenje bilo neizogibno. Iz prvih raziskav kaže, da je bil vzrok nesreče malomarnost uslužbenca na postaji, ki je usmeril oba vlaka na isti tir. Nepotrjene vesti pravijo, da se je uslužbenec, ki je zakrivil nesrečo vrgel pod vlak. Oblasti so takoj uvedle preiskavo, katere izid bo znan čez nekaj dni.

Obvestili o sodni preiskavi častnikoma brigade «Orobica»

BOCEN, 3. — Bocensko državno pravdništvo je poslalo danes obvestilo o sodnem postopku dvema visokima častnikoma alpinske brigade «Orobica» v zvezi s preiskavo o smrti sedmih vojakov, katere je pokopal plaz snega 12. februarja v dolini Venosta. Častnika sta osumljena številnih nenamernih umorov, ker sta dovolila, da se vojaki odpravijo na vežbanje kljub slabim vremenskim razmeram. Ni izključeno, da bodo v prihodnjih dneh poslali obvestila o sodnem postopku tudi drugim častnikom omenjene brigade.

SAN GIOVANNI VALDARNO, 3. — Uslužbenec državne ustanove za električno energijo, 35-letni Oreste Frontani, je umrl danes med nakladanjem velikih cementnih drogov za električno napeljavo. Med delom se je nenadoma prevrnil tovornjak, na katerem je bil žerjav za razkladanje drogov. Tovornjak se je prevrnil na delavca, ki je bil na mestu mrtev.

RADIO VELE VIZIJA

SOBOTA, 4. MARCA 1972

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 14.15, 17.15, 22.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 12.10 Svet leta 2000; 12.25 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba iz vsega sveta; 15.55 Avtoradio; 16.10 Album operet; 16.50 Jazz; 17.20 Za mlade poslušalce; 8.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Pianist Tarcisio Todero; 18.45 Orkestri; 19.10 Po društvih in krožkih; 19.45 Mladinski zbor iz Brežic; 20.00 Šport; 20.50 Slovenske balade; 21.20 Orkestri; 21.30 Vabilo na ples; 22.30 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 17.00, 19.15, 22.15 Poročila; 6.40 Jutranja glasba; 8.00 Popevke; 9.00 Z nosom po zraku; 10.05 Medigra; 10.25 Prisluhnimo jim; 11.00 Motivi za vse; 11.30 Plošče; 12.00, 12.45 in 13.07 Glasba po željah; 14.05 Jezikovni pogovori; 14.40 Zabavna glasba; 15.00 Prenos RL; 15.30 Oddaja progresivne glasbe; 16.00 Primorski dnevnik; 16.15 Zapojmo in zaigrajmo; 16.45 Primorska in njeni ljudje; 17.10 Vaši pevci; 17.30 Orkestri; 18.00 Izbrali ste; 19.00 Orkestri; 19.30 Prenos RL; 22.15 Plesna glasba; 23.00 Prenos RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Radio za šole; 12.10 Spored s P. Baudom; 13.15 Preiskušajo se diletanti; 14.10 Spored z A. Lupom; 14.55 Prenos nogometne tekme Grčija - Italija; 17.10 Veliki variete; 18.50 Avantgardno gledališče; 21.30 Jazz koncert; 22.10 Plošče.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 22.30, 24.00 Poročila; 7.40 Pojejo The Rare Earth in Nino Ferrer; 8.40 Popevke; 9.35 Radijska igra; 10.05 Popevke; 10.35 Variete z G. Bramierijem; 12.40 «Il giocone»; 13.50 Kako in zakaj; 13.00 Sanremske popevke; 15.00 «Alto gradimento»; 16.35 Spored s F. Valeri; 17.40 Izven programa; 18.15 Spored z Milvo; 18.50 Filmska glasba; 21.10 Verdi: Il trovatore; 23.20 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Nabožna glasba; 12.20 Italijanska glasba; 13.00 Medigra; 14.00 Skladbe za klavir; 14.40 Simfonični koncert; 16.00 Italijanska sodobna glasba; 18.45 Na filmskih platnih; 19.15 Vsakovečerni koncert; 21.30 Koncert v Milanu; 22.45 Radijska igra.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.00 Sibeliusovi poemi; 10.20 Plošče; 11.00 Medigra; 12.30 Včerajšnji in današnji izvajalci; 13.30 Šumanov oratorij.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 S pihalnim orkestrom RTV Ljubljana; 10.20 Pri vas doma; 12.10 V ritmu slovanskih plesov; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 «Po domače» s pevci in vižami; 13.15 Zabavna glasba; 14.10 Sobotno popoldne za mladi svet; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Pojo naši operni pevci; 16.00 «Vrtiljak»; 16.40 Klavir v ritmu; 16.45 S knjižnega trga; 17.10 Gremo v kino; 18.15 Iz operetnega sveta; 18.50 Pogovor s poslušalci; 20.00 Spoznavajmo svet in domovino; 21.00 Zabavni zvoki za sobotni večer; 22.20 Oddaja za naše izseljence; 23.05—01.00 S pesmijo in plesom v novi teden.

ITAL. TELEVIZIJA

10.30 TV v šoli; 12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Komični filmi; 13.30 Dnevnik; 14.00 Italijanske kronike; 14.20 TV v šoli: osnovna šola; 14.55 Evrovizijski prenos nogometne tekme Grčija—Italija; 17.00 TV za najmlajše: 17.45 TV za otroke: Pokaži kaj znaš; 18.40 Kulturna oddaja; 19.15 Srečanje s Francom Nebbio; 19.30 Nabožna oddaja; 19.45 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik 21.00 Večer z Ornello Vanoni in Massimom Ranierijem; 22.15 Sekstant; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Gulliverjeve pustolovščine; 22.10 Eksperimentalni TV program: A kot Alice.

JUG. TELEVIZIJA

9.35 TV v šoli: Blaž-Jurjev-Trogirčan, Mladinski koncert, L. Bernsteina, Elegije; 16.15 Obzornik; 16.30 Košarka Olimpija:Lokomotiva — prenos JRT; 18.00 Plus pet — zadnja oddaja; 19.15 Humoristična oddaja; 20.00 TV dnevnik; 20.35 Zabavno-glasbena oddaja; 21.35 Filmska burleska; 21.55 Tekmeca — serijski barvni film; 22.45 TV kažipot; 23.05 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV

19.45 Konec tedna v barvah: 20.15 Poročila; 20.30 TV film: Tajnica; 21.20 Mali koncert.

PODATKI TRGOVINSKE ZBORNICE ZA JANUAR

TURISTIČNI PROMET MANJŠI OD LANSKEGA

V živinoreji je primanjkovalo krme
Industrijska proizvodnja neusklajena

Statistični urad tržaške trgovinske zbornice je objavil podatke o razvoju gospodarskih dejavnosti na našem področju v preteklem januarju. V poglavju o kmetijstvu se v poročilu naglaša, da je januarsko hladno vreme občutno zadržalo delo na polju in v vinogradih. Živina je bila v glavnem zdrava, živinorejcem pa je primanjkovalo krme.

Turizem je bil šibkejši od lanskega: v januarju je prenočilo na Tržaškem 28.518 domačih in 14.167 tujih turistov. Januarja lanskega leta je bilo prvih nočitev za 1,6, drugih pa za 2,4 od sto več. V tržaški trgovini so šle v januarju razmeroma dobro v promet le jestvine. Prodaja oblačil in obutve je bila znatno slabša kakor januarja 1971. V trgovinah s tehničnim blagom so šli v promet zlasti televizijski sprejemniki in razni stroji za gospodinjstvo, drogerije, zlatarne, urarne in druge trgovine pa poročajo o upadanju poslov.

V trgovini na debelo so šli razmeroma slabo v promet mlečni izdelki, mesni proizvodi in živalske maščobe. Trg z domačimi jajci je bil miren, povpraševanje po vinu pa je bilo nekoliko bolj živahno kakor januarja lani. Med eksotičnim blagom je zabeležila večji promet samo kava. Povpraševanje po lesu in drugem gradbenem materialu ni bilo posebno razvito.

Proizvodnja v železarni Italsider je bila nekoliko večja od lanske ter je dosegla 47.595 ton surovega železa in 16.465 ton kokil; proizvodnja v petrolejski industriji je bila občutno manjša od lanske ter je dosegla 161.009 ton. Cementarna Italcementi v industrijski coni je nekoliko povečala proizvodnjo, in sicer na 14.500 ton, proizvodnja tiskarskega in drugega papirja pa je bila ponovno slabša ter dosegla 9.551 ton.

V trgovini na drobno se je v januarju podražilo goveje in konzervirano meso; perutnina, jajca, parmezan, semensko olje in svinina so se pocenili, kotacije drugih vrst blaga pa so ostale na prejšnji ravni.

Januarja so na Tržaškem zabeležili štiri stečaje, od tega dva v trgovini in dva v industriji. Konec meseca je bilo v tržaški pokrajini v rednem delovnem odnosu 89 500 ljudi, to je 0,4 od sto manj kakor konec januarja 1971. Brezposelnih ljudi je bilo v istem času 3.505, to je 0,2 od sto manj kakor 31. januarja 1971.

Predstavniki gradbincev za sindikalno enotnost

Včeraj so se sestali v Vidmu predstavniki pokrajinskih tajništev sindikatov gradbincev CGIL, CISL in UIL iz tržaške, goriške, videmske in pordenonske pokrajine. Govor je bil o sindikalni enotnosti. Ob koncu sestanka so izdali poročilo, v katerem pravijo, da bo deželno predstavništvo na vsedržavnem kongresu stroke podpiralo tezo o sindikalni enotnosti že letos.

Stružnica odrezala mizarju nekaj prstov

Med struženjem lesa v podjetju Vitrani v Ul. Pietrafatta je 59-letni Oscar Coretti iz Ul. Carsia zdrsnil, pri čemer se je z levo roko znašel na ostrem rezilu motorne stružnice. Corettija, ki je močno krvavel, ker mu je rezilo popolnoma odrezalo palec, delno pa sredinec in prstanec, so z zasebnim avtom odpeljali v bolnišnico, kjer so mu zdravniki ugotovili tudi zlom kazalca iste roke in rane z verjetnimi mišičnimi poškodbami na dlani. Nesrečnega mizarja so s prognozo okrevanja v 60 dneh sprejeli na ortopedskem oddelku.